

Linnaelu

Tere tulemast, vastsed sauelased
lk 2

Innovatsioon

Thea Paluoja Saue Laululapset: Tipud kerkisid kõrgele
lk 8

Stipendium

Läheneb üliõpilaste välisõppe ja õpilasvahetuse stipendiumi taotlemise tähtaeg
lk 10

Sport

Sarja „Saue-lane liikuma“ jalgrattaetapp on 27. aprillil
lk 11

JÄÄTMETE ÜLEANDMISE VÕIMALUSED JA LEMMIKUTE MARUTAUDIVASTANE VAKTSINEERIMINE SAUEL LK 13

SAUE SÕNA

NR 8 (391)
19. aprill
2013

Saue Linnavalikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

Räägi kaasa Saue linna keskuse visiooni loomisel

Linna planeeritav keskus Tule, Pärnasalu ja Koondise tänava tööstuspiirkonnas on fotol tähistatud punase joonega

Saue Linnavalitsus

Eelmise aasta lõpul algatas Saue Linnavalitsus tulevikku vaatava projekti, et luua visioon Saue linna keskusealast.

Tule, Koondise ja Pärnasalu tänavate vahelist ala ehk nn keskuseala on pikalt keskuseks mõeldud, kuid seni puuduvad kokkulepped, millist keskust sauelastele, aga ka ümberkaudsetele elanikele vaja on. Et küsimusele ühiselt vastus leida, on Saue Linnavalitsus algatanud osalusplaneerimise ja igaühel on võimalus keskuse kavandamises kaasa lüüa. Linnavalitsust abistab tegevuste kavandamisel ja läbiviimisel linnateemade kompetentsuskeskus MTÜ Linnalabor.

Anna teada, mida arvad Sina

Esimene samm keskuse visiooni loomisel on Saue elanike arvamuse teadasaamine ja arvamuste analüüs, mis võimaldab edasist planeerida.

Selle Saue Sõnaga koos jõuab teie postkasti küsimus-

Saue linna keskuse visiooni loomine
Jalutuskäik planeeritavale keskusealale 27. aprillil kell 13:00
Jagame infot planeeritavate tegevuste kohta, vaatame oma silmaga üle, mida ala pakub!
Avalda arvamust keskusealale plaanitava suhtes, täida küsimustik veebis www.sae.ee.
Küsimustiku leiad ka täna koos Saue Sõnaga postkastist.
Töö palun see täidetuna hiljemalt 5. maiks Saue Linnavalitsusse või jäta kogumiskasti.

tik, mille vastuseid ootame hiljemalt 5. maiks. Palume paberikandjal täidetud küsimustikud tuua kogumiskastidesse, mis asuvad postkontoris, linna raamatukogus, noortekeskuses, päevakeskuses, kolmes suures poes või Saue Linnavalitsusse.

Küsimustikku saab täita ka elektrooniliselt Saue linna kodulehel www.sae.ee.

Tule ise kaema

Kutsume kõiki huvilisi keskuseala külastama. Jalutuskäigul tutvume planeeritava alaga, jagame infot kavatsetavate tegevuste kohta ja vaatame oma silmaga üle võimalused, mida planeeritav ala pakub.

Jalutuskäik Saue keskusealal algab 27. aprillil kell 13. Kohtume Saue Linnavalitsuse telgis Cafe Allee esisel platsil.

Saue linna areng peab lähtuma meie endi, sauelaste, vajadustest ja seetõttu on oluline, et iga siinne elanik annaks hääle ja panuse linna tuleviku kujundamisse. Meie kõigi arvamus loeb!

Saue Sõna NR 8 (391)
19. aprill 2013

Väljaandja Saue Linnavalitsus
Telefon 6790175, leht@sae.ee
Kujundus:
loovbüroo Kuldne Lammas
Trükk: AS Printall
Kojukanne: AS Ekspress Post

Järgmine number ilmub 10. mail

Palju õnne vanematele, kosumist pisikestele!

◇ Vasakult: Henri Kristofer Veersalu, Gregor Reino, Rasmus Vaiknurm, Betti Perling, Johannes Rae, Mathilda Kõrgesaar emmede ja isside, õe, venna ja linnapeaga

◇ Vasakult: Kevin Jürimäe, Kaidi Tikkerbär, Mia Melani Mikko, Kristin Arvola, Mari Lii Viigipuu emmede-isside õe ja linnapeaga. Fotod: Sirje Piirsoo

Saue Sõna

Saue linn on selle aasta esimese kolme kuu jooksul saanud rikkamaks 14 väikese ime võrra: täpselt nii palju on esimeses kvartalis laste sündide registreeritud. 2012. aasta esimese kvartali jook-

sul registreeriti sündide ühe võrra vähem.

14 pisikest imet oli koos emade-isside ja õdede-vennade-vanavanematega 5. aprillil oodatud Saue lasteaeda, et vastsetele saue lastele tere tulemast öelda. Pidulik-südamlikus õhkkon-

nas tervitas pisikesi linnapea **Henn Põlluaas** ning lasteaia õppealajuhataja **Andra Salutee**. Lastealalapsed esitasid laule ja luuletusi. Mälestuseks jäi peredele raamat „Kooskasvamine“, roosa või sinine küünal, mida lapse elu tähtsatel hetkedel

põlema süüdata, lasteaia tehtud kaart ning video ja pildid sellest armsast vastuvõtust.

Ja nagu iga pidu, lõppes seegi tordi, kohvi- ja mahla-lauaga, mille mekki pisikesed imed tulevikus küll vanemate käest uurima peavad.

Maailmas palju Su tarvis uut on ja imelist. Maailmas väga on tarvis last sinunimelist. Vaikselt vaatad ja harjuda püüad iga maailma imega. Elu ise Sind endasse hüüab uue ilusa nimega.

Meediaõpetaja Aleksei Aleksejevil valmis kaheksas dokumentaalfilm

Sirje Piirsoo

Saue Gümnaasiumi meediaõpetajal Aleksei Aleksejevil on valminud uus etnograafiline dokumentaalfilm „Südasuvi“, mille esilinastus, kuhu kõik huvilised on oodatud, on 24. aprillil kell 17 kino Artis väikeses saalis.

Esilinastusel astub üles rahvuslik ansambel Lumikelluke Marimaa Oršanka rajoonist, sellele järgneb tantsutuba mari ja eesti tantsudega Tallinna Muusikamajas.

Film „Südasuvi“ räägib Saue haridusseltsi Vitalis külaskäigust Marimaale 2012. aasta suvel. Lineteos annab ülevaate maridest ja Marimaast, pealinn Joškar-Olast ning räägib sauelaste kohtumisest Marimaa haridusministriga, Marimaa Ülikooli ja Korkaatovi lütseumi külalastusest.

Omaette osa moodustab filmis tutvumine marilaste hästi säilinud loodususuga, osalemine nende loodususupalvusel Sürem ja etnograafilisel folkloorifestivalil „Esvanemate maa“.

Aleksei Aleksejevil oli algne mõte haridusseltsi külaskäigust Marimaale teha reisipäevik. See valmis 2012. aasta oktoobris, kuid mõtte arendada teemat edasi ja sellest tervik kujundada, oli juba idanema läinud. Sügisel asus Aleksei filmi

◇ Allikiri: Aleksei Aleksejev suvel filmivõttel. Foto: Lembit Michelson

monteerima, talvel valmis tekst ning nüüd on dokumentaalfilm „Südasuvi“ esitlemiseks valmis.

Subtiitritega film on neljas keeles: eesti, inglise, vene ja mari. Eestikeelse teksti luges linti **Enn Eesmaa**.

„Südasuvi“ ei ole Aleksei esimene lineteos, vaid järjekorras kaheksas. Enne seda on valminud „Hiiepuu vägi“, „Sülem“, „Ohvriallikas“, „Laulupidu Marimaal“, „Püha mägi“, „Mari rahva pulmad“ ja „Seitsme järve vahel“ - igal neist rääkida oma lugu meie hõimurahvast.

Aleksei Aleksejevi etnograafilise dokumentaalfilmi „Südasuvi“ esilinastus 24. aprillil kell 17 kino Artis väikeses saalis. Kino Artis asub Estonia pst 9 keskuse Solaris kolmandal korrusel, sissepääs Rävalla puiestest.

Aita Saue Gümnaasiumil 3D printer soetada

Saue Haridusselts Vitalis

Austatud kaaskodanikud ja ettevõtjad! Saue Gümnaasium on olnud edukas uue ja kaasaegse tehnika rakendamisel õppetöös.

Saue Gümnaasiumi tehnoloogiaklassis on teist õppeaastat töös CNC freespink, lisaks tegelevad kooli õpilased arvutite teel programmeeritavate robotite loomisega.

Õpilased 5.-9. klassini õpivad nc-cad programmis joonestama ja tööd välja freesima.

Osa on võetud Tehno-Tiigri konkursist ja Robotexist, võidetud auhindu. Valmistatud on jõuluehteid ja mitmesuguseid meeneid.

Saue Haridusselts Vitalis kutsub toetama Saue Gümnaasiumile 3D-printeri ostmist, mis on oluline samm uue tehnoloogia juurutamise suunas.

Vana tehnoloogiaga tootearendusprotsess on ajamahukas, uus 3D-printimine võimaldab mitmekordset aja- ja kulude kokkuhoidu.

Tehnoloogiline protsess koosneb kolmest põhisammust.

1. Detail loetakse sisse CAD-programmist, kus on loodud toote 3D-mudel.
2. See mudel sisestatakse printeri haldusprogrammi.
3. Tarkvara kalkuleerib välja käigurajad ja prindib toote,

misjärel eemaldatakse valmistootest vahelt tugimaterjal.

Teadlaste arvates on just 3D-printimine üks tehnoloogiasid, mis eeloleval kümnendil teeb tõsise läbilöögi.

Pole võimatu, et kui 3D-printimine muutub igapäevaelu osaks, hakatakse müüma CAD-faile ja õigusi kindlate esemete 3D-printimiseks. Näiteks pole vaja enam Nike'i tossusid poest osta, vaid piisab vajaliku digiskeemi soetamisest.

3D-printimise tehnoloogia seisneb CAD tarkvaraga loodud detailide kihthaaval kasvatamises. Arvutiprogramm muudab detaili paljudeks kahemõõtmelisteks kihtideks. Kihi paksus on 0,254 mm või 0,330 mm. Seejärel seade - 3D printer - kasvatab detaili.

Võrreldes vanade tehnoloogiatega, näiteks detaili

töötlemine CNC pinkidel, annab 3D-printimine võimaluse valmistada väga erineva keerukusastmega detaile, lihtsast nupust keeruliste süsteemideni - näiteks planeetaarülekanne või sisepõlemismootori mudel koos liikuvate kolbidega silindrites. Sõltuvalt detaili suurusest võib ühe näidise valmistamiseks kuluda mõnest minutist mitme tunnini.

3D-printeri maksumus koos lisadega on vahemikus 2500-4000 eurot.

Saue Haridusselts kutsub ettevõtjaid ja üksikisikuid andma panust koolile printeri soetamiseks.

Kõik annetajad leiavad äramärkimist.

Ostu saab toetada kandes raha MTÜ Saue Haridusselts Vitalis arveldusarvele 22102523166 Swedbank, märksõna „3D-printer“.

Kui 3D-printimine muutub igapäevaelu osaks, pole näiteks vaja enam Nike'i tossusid poest osta, vaid piisab vajaliku digiskeemi soetamisest. Foto: internet

Ülevaade Saue Linnavalitsuse istungitest

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 3. aprilli istungi päevakorras oli 15 punkti.

Saue Linnavalitsus

- ◇ Kinnitas Saue linna Segu tänav 29 paariselamu projekterimistingimused.
- ◇ Väljastas ehitusloa Adven Eesti AS-ile Sooja tänava ning Pärnasalu ja Pärnasalu põik tänava kaugkütetorustiku rekonstrueeri-

miseks/ehituseks.

- ◇ Kinnitas Puidu tn 11 abihooone ehitamise kirjaliku nõusoleku.
- ◇ Võttis vastu Saue linna riskianalüüsi ja Saue linna hädaolukorra lahendamise plaani.
- ◇ Suunas Saue Linnavalitsuse määruse eelnõu „Saue linna raamatupidamise ja finantsarvestuse sise-eeskirja kehtestamine“ linnavalitsusse teisele lugemisele.
- ◇ Lähetas linnapea **Henn Põluasa** ja abilinnapea **Jüri**

Tümanoka linna ametliku delegatsiooni koosseisus 18.-19. aprillil Läti Vabariiki, et arendada koostööd Läti sõprusomavalitsusega Inčukalns.

- ◇ Eraldas karateklubile Kimura Shukokai toetust 1240 eurot kolme Saue linna noore ja treeneri osavõtuks EM-ist ja treeninglaagrist Soome Vabariigis.
- ◇ Otsustas maksta ühekordset sissetulekust sõltuvat sotsiaaltoetust 25 abivajajale kokku summas 1242 eurot ja perioodilist sot-

siaaltoetust ühele.

- ◇ Otsustas maksta sünitotuse esimest osa kahele pere kokku summas 260 eurot.
- ◇ Suunas Saue Linnavalikogu määruse eelnõu „Saue linna 2013 aasta I lisaeelarve“ vastuvõtmiseks Saue Linnavalikogule.
- ◇ Kinnitas Saue Noortekeskuse helitehnika hanke parimaks pakkujaks Stanford Music OÜ.
- ◇ Kinnitas lihthankel „Tule tn 6 korter 23 remont 2013“ edukaks pakkujaks 3 Seltsi-

meest OÜ.

- ◇ Muutis Saue Linnavalitsuse 2. mai 2012 korralduse nr 161 punkti 3 ja kinnitas Tule tn 3 munitsipaalkorteri üürihinna. Et Kütise 13-5 üüripind vabanes ja on välja kuulutatud enampakkumine, kujuneb selle munitsipaalkorteri üürihind vastavalt enampakkumisele.
- ◇ 8. aprilli istungil muutis Saue Linnavalitsus avatud hankemenetlusega riigihanke „investeeringislaen“ hankedokumenti.

Kodualuse maa maksust vabastamine: hea või halb?

Valdis Toomast
Volikogu esimees

Kodualuse maa maksust vabastamine tiheasustuses 1500 ruutmeetri ja hajaasustuses kahe hektari ulatuses alates 2013. aasta algusest on teema, mis kirgi küttis ja aeg-ajalt siiani pinnale lahvatub.

Kurb on see, et IRL-i algatatud, tegelikkuses pea ainus ettepanek viimasel ajal, mis valitsuse otsusena realselt väga suurele osale Eesti elanikest rahakotti lisavahendeid jättis ja jätab, tekitab jätkuvalt intriige ja selles otsitakse jätkuvalt halba.

Nii ettevõtja kui maaomanikuna leian, et tegu oli ja on väga hea otsusega. Nagu eelpool öeldud, ei pea alates sellest aastast maksmata maksu kodualuse maa eest. Nurisevad vaid need, kel on mitu kinnistut, ja isegi need, kes mõnda oma kinnistut sealoleva elamispinnaga välja rendivad ja seega tulu teenivad.

Kui mul on viis kinnistut, siis ühes ma elan ja olen selle eest maksust vabastatud, sest see on minu kodu. Teiste eest maksan maksu. Õiglane. Ja peaks panema mõtlema mida, miks ja milleks.

Suurt osa Eesti kinnistuomanikest tabas aga kodualuse maa maksust vabastamine vaid positiivsest küljest.

Näiteks Saue linnas on elamukrundid väikesed ja jäävad enamasti alla 1500 ruutmeetri. Seega suur osa eramajades el-

vatest sauelastest, kes on end rahvastikuregistris Saue elanikeks määranud, ei pea siinse kinnistu eest üldse maamaksu tasuma. Selliseid kinnistuid, mis on suuremad kui 1500 ruutmeetrit on Sauel paarsada, üle 2000-ruutmeetriseid paarikümmend.

Palju on räägitud sellest, et omavalitsused tõstsid enne seaduse jõustumist maamaksu lakke. Et milleks see – riik ju kompenseerib saamata tulu. Jah, riik tõstis pisut protsendi määra, mis omavalitsusele tulumaksust laekub, kuid unustas ära, et MASU ajal vähendatud protsent on siiani taastamata.

Saue linnas kehtinud maamaks oli enne volikogu eelmise aasta sügise otsust Eestis üks madalamaid. Selle tõstmine on varasematel aastatel olnud volikogus mõnel korral päevakorras, kuid jäänud poliitilise surve tõttu ebapopulaarseks muutuda alati sinnapaika.

Mina nimetaks Saue Linnavalikogu otsust maamaksu tõsta selle viimiseks õiglasele tasemele võrreldes muu Eestiga. Näiteks Vihula vallas Lääne-Virumaal on suvilapiirkonnaks määratud elamumaale aastaid kehtinud maksimum maamaksuäär 2,5% maksustamishinnast aastast. „Kuldse ringi“ kuuluvas ja sissetulekute poolest Eesti esirinnas olevas Saue linnas oli see alates 2003. aastast siiani 0,7% maa maksustamishinnast aastast.

Muidugi on see prioriteetide küsimus, mida oluliseks pidada, kuid selleks, et linna arendada ja panustada sellesse, et lastel oleks kooli- ja lasteaiakoht, et teed-tänavad oleks remonditud ja lumevabad, oli vaja linna tulubaasi kasvatada. Üks võimalus oli maamaksu tõus, mis, nagu eelpool öeldud, jättis

tänu kodualuse maa maksust vabastamisele suurema osa Saue linna eramaja omanikest puutumata, sealjuures korrus- ja ridamajade elanikud täiesti. Siinjuures rõhutan - teisi võimalusi tulubaasi kasvatada või kulusid üle vaadata pole jätud tähelepanuta.

Ettevõtjad on riigi majanduse alustala ja edasiviiv jõud. Ei vaidle vastu. Kodualuse maa maksust vabastus äri- ja tootmismaale ei laienenud ning Saue linnas 1. jaanuarist kehtima hakanud maamaksuäär tõstis nende aastast maksukoormust maa osas.

Eesti ettevõtete ainuke otsene maks kohalikele omavalitsustele ongi aga maamaks.

Et ise olen Saue linna ettevõtja, toon näite. Jah maksan nüüd ettevõtte 2500-ruutmeetrise kinnistu eest eelmise aastaga võrreldes kolm korda rohkem, kuid loodan - pole veel täpselt välja arvutanud -, et nüüd katab maks vähemalt kulu, mis kulub linnal talvel tee lahtihoidmiseks kinnistu piirini.

Teine näide. 2,5 hektari suuruse kinnistuga ettevõtte maksis eelmisel aastal maamaksu pisut üle 1000 euro. Tänavu kolm korda rohkem. Õiglane mu meelest. Ettevõtjate tähtsust alavääristamata - loovad nad töökohti ja tänu sellele laekub omavalitsuse tulubaasi osa tulumaksust - põhjustavad just rekkad suurimat kahju teedele-tänavatele, mida on vaja lisaks valgustada, lumest puhastada, liivatada, suvel tolmuvabana hoida, iluravi aukude lappimise ja pindamise näol teha või kapitaliselt remontida.

Mündi teine pool on see, et Saue ettevõtetes töötab vähe Saue linna elanikke, kelle tulumaksust osa linnale laekub, kuid see on juba uus teema.

Volikogu lubas linnavalitsusel rentida moodulid lasteaiakohaprobleemi lahendamiseks

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalikogu kogunes istungile 4. aprillil. Istungil osales 16 volinikku, tulla polnud saanud **Andres Pajula**.

Volikogu otsustas üheksa poolthäälega päevakorras välja hääletada Saue linna 2013. aasta esimese lisaeelarve teise lugemise, kuid võttis vastu kaks olulist protokollilist otsust.

Kindlad tegijad-uus tulevik fraktsioon tegi ettepaneku kõik Saue lasteaiad Midrimaa täienavade kohtade loomiseks vajalikud moodulid rentida ja mitte osaliselt välja osta. Kokkuhoitud vahendeid aga kasutada lasteaiavana osa renoveerimiseks. Selle poolt hääletas 12 volikogu liiget, kolm olid erapooletud ja üks ei hääletanud.

Teine volikogu protokolliline otsus lubab Saue Linnavalitsusel sõlmida lepingud moodulite rentimiseks vähemalt kolmeks aastaks. Siin oli poolt 13 volikogu liiget, kaks jäi erapooletuks ja üks

ei hääletanud.

Volikogu delegeris lähtuvalt seadustest linnavalitsuse pädevusse sotsiaalkandadealaste ülesannete korraldamise, kinnitas linnavalitsuse teenistujate palgajuhendi ja tunnistas kehtetuks seitse volikogu määrust, mis ei vastanud tänastele õigusaktidele või olid kaotanud tähtsuse.

Volinikud suunasid ühehäälselt teisele lugemisele määruse eelnõu „Majanduslike huvide deklaratsioonide esitamine ja kontrollimine, ametiisikute toiming- ja tegevuspiirangud“. Edasist arutelu juhib revisjonikomisjon.

Viimase päevakorrapunkti lähetas volikogu **Valdis Toomasti**, **Tõnu Urva** ja **Anne Teetamme** linna ametliku delegatsiooni koosseisus 18.-19. aprillil Läti Vabariiki, et arendada koostööd Läti sõprusomavalitsusega Inčukalns. Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud linna kodulehel ja -kantseleis.

Saue Linnavalitsus kutsub kohtuma

Saue Linnavalitsus kutsub linnarahvast teisipäeval, 23. aprillil, kella 18.30-ks Saue Noortekeskuse saali kohtumisele, et vastata sauelaste küsimustele, saada teada probleemidest linnas ja anda ülevaade:

- ◇ mis on veel teha jäänud, et üldvee- ja -kanalisatsiooniprojekt lõppenuks lugeda;
- ◇ millises seisus on kooli juurdeehituse projekt;
- ◇ millisel viisil on kavas lahendada lasteaiaruumiprobleemid;
- ◇ kuhu on jõutud Saue kes-

kuse visiooni loomisega; ◇ millal ja kuidas tähistame Saue linna 20. sünnipäeva.

Kohtumise kestuseks on planeeritud kaks tundi, sellele järgneb kontsert.

Esineb Saue Gümnaasiumi noorte segaansambel Klaster ja tütarlasteansambel SaSir Grete Põldma juhendamisel.

Riigikogu peab rahva ettepanekuid tõsiselt võtma

Ero Liivik

Rahvakogu on tänaseks lõpetanud ja president sellel väljasõelutud ettepanekud riigikogu ette viinud.

Rahvakogu oli juba möödunud aastal alanud protsesside järg ega tekkinud tühjale kohale. Sellele eelnes Harta 12 nimeline manifest, mille toetuseks koguti umbes 18 000 allkirja, samuti Jääkeldri kogunemise initsiatiivil loodud por-

taal www.rahvakogu.ee, kuhu oli kõigil soovijatel võimalik ettepanekuid esitada. Protsessi käigus väljendati sadu ideid, need koondati ja esitati teemaseminaridele analüüsimiseks.

Esimesel teemaseminaril, mis toimus 18. märtsil ja oli pühendatud rahva poliitikajundamises osalemisele valimiste vahelisel ajal, osalesin ka ise eksperdina. Toetasime muuhulgas nii rahvaalgatuse seadustamist kui märgukirjade esitamise õiguse rakendamist.

Laupäeval 6. aprillil kogunesid Eesti Koostöö Kogu kutsel 300 inimest lauluväljaku ruumidesse, kus nad otsustasid kogutud ideede edasise saatus: millised neist esitatakse Riigikogule arutamiseks-otsustamiseks.

Rahvakogu toimus Islandil edukalt toimunud skeemi järgi. Võeti juhuslik, aga esinduslik valim ühiskonnast.

Tavalised Eesti inimesed võtsid oma ülesannet tõsiselt ja näitasid ka skeptikutele veen-

valt, et rahvas saab ja suudab otsustada populismi ja tühisõnalisust vältides.

President Toomas Hendrik Ilves ütles Rahvakogu ettepanekuid Riigikogule üle andes: „Rahvakogu sündis põhjusel, et paljude aktiivsete Eesti kodanike hinnangul on parlament ja selles esindatud erakonnad olnud liiga aeglasel, et aduda ühiskonnas aset leidnud muutuste olemust ja ulatust. Et uutele tulijatele on sisenemine poliitmaastikule tehtud nii rahaliselt kui muude künniste tõttu liiga raskeks. Et kodanikel napib valimistevahelisel ajal võimalusi osaleda sisuliselt ja tegelikult poliitiliste otsuste tegemise protsessis. Et valimiste tulemuse ja kampaaniaks kulutava raha suhe on liiga otsene.“

Mida rahvas toetas?

Rahvakogu toetas mitmeid ettepanekuid, mis peaksid rakendamisel meie poliitilist õhustikku normaliseerima. Sellistena võib nimetada lisaks

valija häälele suurema kaalu andmisele ka valimiskünnise ja kautsjoni vähendamist, mis tagaks uutele tulijatele lihtsama pääsu poliitikasse.

Kindlasti tuleb oluliseks lugeda ka erakondade rahastamist puudutavat osa, kus tekkis lootus, et riigilt antavaid vahendeid on võimalik senisest õiglasemalt ja ratsionaalsemalt jagada. Pool erakondadele minevast toetusest jaguneks võrdseks, pool hääle arvu järgi. Samuti võeti vastu ettepanek seada valimiskuludele ülempiir ehk piirang valimisreklaami kulule või mahule. See oleks sisuliselt ainus reaalne variant raha ja reklaamipõhise valimiskampaania suunamisel sisulise poliitilise debati suunas – seda loomulikult ka kohalike valimiskampaaniate osas.

Erakordne oleks aga rahvale petitsiooni õiguse andmine, st 25 000 allkirja kogumisel peab riigikogu esitatud ettepanekut arutama.

Mitmed Rahvakogu ettepa-

nekud puudutasid rahva ja valitsejate vahelise võõrandumise ületamist: „peibutuspartide“ vastane põhimõte, et valitud kandidaat hakkaks kindlasti esinduskogus tööle ning ka see, et parlamendi liikmetel tuleb keelata riigiettevõtete nõukogudesse kuulumine. Küll aga hääletati Rahvakogus maha presidendi otsevalimine.

Kuidas edasi? Pall on nüüd riigikogu käes, tegelikult on mitmed ettepanekud juba läinud sügisel sotsiaaldemokraatide poolt ka eelnõudena esitatud, kuid ehk annab rahva sõna neile rohkem kaalu. Minu meelest saame me Rahvakogus toimunule anda positiivse hinnangu ja lootust, et sellest on Eesti rahvale kasu. Lihtne see kõik kindlasti olema ei saa, kuid pole mõtet ka ette pessimist olla. Mitte ei usu, et selle protsessi tulemuseks jääb vaid „auru välja laskmine“, sest kui see nii jääb, siis koguneb see aur ühiskonnas ikka väga kiiresti taas kokku ja tahab taas välja.

Teel priiuse põlistamise poole. Esimene veste: Kas priius põlistatud?

Gunnar Lambing
Majandusteadlane, valimisliit
Kindlad Tegijad Uus Tulevik

27. märtsil põlistati Eestis priiust. Kas priiuse põlistamise päev (PPP) sattus juhuslikult teatripäevale või paigutati see teadlikult sinna, ei oska mina küll öelda, kuid asjal on alati mitu külge.

Formaaljuriidiliselt oleme järjest olnud iseseisev riik tõesti ennesõjaaegse vabariigiga võrreldes pikemat aega, kui meie vabariigi sünniajaks 1918. aasta arvestada. See on kahtlematult suur saavutus, mille äramärkimine on kindlasti vajalik. Kas seda just teatripäeval pidime tähistama, jääb päeva väljakuulutajate ja naljahammaste otsustada.

Priiuse põlistamise päev on väga kõlav, pretensioonikas ja paljutähendav nimetus, mis peaks tähendama iseseisvust ja vabadust mitte ainult formaaljuriidilises mõttes. Arvan, et „priius“ käsitletav kontekstis ei tohiks kindlasti tähendada tööst või elatusvahenditest ilmajäämist, mis asenduks vabadusega sõita mõnda teise riiki tööd otsima, jättes pere koju ootama või siis kaasa võttes. Samuti ei sooviks priiuse käsitleda vabadust abirahaga võrreldavast palgast kasvavaid kommunaalkulusid katta ja seda varahommikust hilisõhtuni tööd vihtudes.

Priiuse all mõistaksin pigem selle juriidilise taastamise järel võimalust eraettevõtjana või palgatöötajana teha meelepärast või ka vähem meelepärast tööd tasu eest, mis võimaldab katta elementaarsed eluks vajalikud kulutused ning saada kaetud ka sotsiaalsed vajadused, üles kasvatada ja harida lapsed, pidada väarikat pensionipõlve, ennast arendada, eesti keeles vabalt väljendada oma seisukohti jne.

Ei tea, mida päeva idee autorid priiuse põlistamise all täp-

selt silmas pidasid, kuid käesoleva veste autori arvates võiks PPP olla küll vaid päevaks, mil alustame priiuse põlistamisega.

Priiuse põlistamiseks tuleks esmalt tuua majanduskasvu ideoloogia kõrvale või isegi asemele selline mõiste nagu ressursisäästev, normaalset äraelamist võimaldav majandus. Loodetavasti oleme tänaseks piisavalt maksnud iseseisvuse kättevõitmise eest meie toetajatele, et võime hakata lubama pisut rohkemat ka oma rahvale.

Eestis on küllalt tarku ja haritud inimesi, kes suudaksid juhtida riigi või eraomanduses olevaid asutusi või ettevõtteid ja seda madalamate palkadega ning efektiivsemalt kui viimaste aastate jooksul ajakirjandusest läbikäinud mõningatele riigi omanduses olevate ettevõtete või asutuste juhtidele makstud on või täna makstakse. Pisut vaoshoitum sissetulek tagaks ehk ka vahendite sihipärasema kasutamise.

Siinjuures tahaks lisada, et enamiku riigiametnike ja valitsusasutuste töötajate, sh ka riigikogu, palkasid ei saa pidada liiga kõrgeteks, küll aga enamuse Eesti palgasaa-

jate palkasid tuleb pidada liiga madalateks. Ka enamus riigipalgal olevaid töötajaid (õpetajad, meditsiiniõed, politseinikud, hooldajad, erinevate asutuste reaametnikud jne), samuti eraettevõtete töötajate enamik, kuulub madalapalgaliste hulka.

Seega peaks meie tegevuse üks esmane prioriteet priiuse põlistamisel olema palgasajate ringi laiendamine ja makstavate töötasude suurendamine tasemele, mis võimaldaks kodanike enamusel saada hea töö eest väärilist tasu ja lubada endale suuremat valikuvabadust.

Meie majanduspoliitika kujundajate suhtumise muutmine võimaldaks kiiremini leida ressursi muuhulgas väiksema sissetulekuga töötajate ja elanikkonna kihtide tulude suurendamiseks ning tippjuhtide ja rahva enamiku palgavahede vähendamiseks.

Autor ei pea siin silmas sotsialistlikku vahendite ümberjagamist vaid printsipi, et ka eramajanduse tingimustes peaksid kõigi töötajate ja ettevõtjate sissetulekud olema vähemalt nii suured, et nendega on võimalik katta

elementaarsed elamiseks vajalikud kulutused toidule, riie-tele, transpordile, eluasemele, tervishoiule ning sotsiaalhoolkandele ja haridusele. Eriti hea oleks, kui nende sissetulekute arvelt oleks võimalik pisut säästa ka isiklikeks investeringuteks.

Kirjutaja arvates on võimalik saavutada märkimisväärsed tulemused olemasoleva ressursiga. Meie pisikese riigi eelarvepoliitika korrektuuri ning riigi majanduselu korralduse ja prioriteetide põgus ümberkujundamine on siin võtmesõna. Meie eesmärkide saavutamiseks ei ole vajalik ametiasutusi igal aastal ühest kohast teise ümber tõsta ega juhtimisstruktuure püsivalt ümber korraldada. Samuti ei ole vaja survet väiksemate kohalike omavalitsuste likvideerimiseks ja kohalikest oludest üha kaugemale koondamiseks. Ka kohalike omavalitsuste koondamisest vabanevad summad vähendavad palgasajate ringi kohtadel ja seega ka raha kohalikus käibes.

Muutkem suhtumist ning majandus- ja eelarvepoliitikat! (Jät kub)

Hallatava asutuse juht volikogus - kas see on linnale ohtlik?

Mati Riimaa
Saue lasteaia hoolekogu esimees

Saue linna valitses aastaid reformierakond, kes koondas aastatega oma ridadesse paljud ametnikud ja hallatavate asutuste juhid, kes allusid nii linnas kui erakonna liinis. Keegi ei esitanud üleliigseid küsimusi. Elati rahu ja sõpruses. Kõik toimis hästi sellise skeemi juures seni, kuni 2012. aasta kevadel vahetus linnavalitsus. Nüüd selgub, et tegelikult selline olukord tekitab probleeme.

Olen olnud lasteaia hoolekogu esimees 2008. aastast. Püüdnud lasteaia tegemistel võimalusel abiks olla. Hoolekogu eestvedamisel on selle aja jooksul ehitatud lumelinnu,

puhastatud liivakaste, rajatud jalgrattaplatse ja remonditud mänguväljakuid. Abiks on olnud tublid lapsevanemad ja lasteaia töötajad. Oleme ju kõik huvitatud, et meie lastel oleks hea ja turvaline lasteaed, et Saue lastel oleks koht, kus käia.

Arvasin, et lasteaia direktor eelistab oma tööd poliitikale. Pettumusega pean aga tunnistama, et direktor eelistab poliitikat oma ametile.

Tänavu märtsis selgus äkki, et Saue tekib selle aasta sügisest lasteaiakohtadega probleem. Ei jätku kohti kõigile kolmeaastastele ja vanematele lastele. Seda teemat on hoitud saladuses hoole-

kogu eest ning kuuldavasti ka volikogu ja linnavalitsuse eest.

Lasteaia direktor volinikuna käsitles ja töötas mõni kuu varem volikogus linna 2013. aasta eelarve, eelarve strateegia ja Saue arengukava kallal ning jättis lasteaia järjekorra seisust rääkimata.

Veel märtsi lõpul ei soovinud lasteaia direktor arutada hoolekogu moodulasteaia lahendust. Ehk hallatava asutuse juht ei saa olla erapooletu nõuandja, kui ta on samal ajal linnavolikogu liige ja sellest tekib probleeme. Seekord on siis kasutatud poliitilises mängus lapsi.

Sellel aastal on ees koha-

liku omavalitsuse valimised. Valimiste tulemust on raske ette ennustada. Tõsiselt aga oleks mõistlik arutleda teemal, kas linna hallatavate asutuste juhid peaksid kandideerima volikokku või oleks mõistlik kaasata neid kui oma ala tõelisi spetsialiste komisjonide töös.

Linnavalitsus on pakkunud välja moodulasteaia lahenduse, mille abil saaks veel sellel aastal lisarühmad avada. Loodame, et lasteaia direktor suudab volinikuna leida endas jõudu toetada otsuseid ja meie lapsed saavad endale koha lasteaias. Viimases volikogus kahjuks see päris nii veel ei läinud.

Probleemidele on lahendus tulemas

Anne Teetamm
Saue lasteaed Midrimaa direktor

Väljas on tunda kevadet, päike käib kõrgelt ja lasteaias on varsti laste koolisaatmise aeg. Maikuu on meil neli koolisaatmispäeva. Kooli läheb 74 last ja sama palju saame ka sügisel uusi lapsi vastu võtta. Juba ootavad vanemad kannatamatult teadet, kas nende lapsed, kes saavad septembri lõpuks kolmeaastaseks, saavad lasteaiaaika.

Loomulikult peaks see nii olema ja ongi Saue mitmeid aastaid olnud, praeguse seisuga aga kahjuks sellel aastal nii ei ole. Lähipäevadel hakkab lasteaed teateid saatma selle kohta, kes on kohad lasteaeda saanud. Teateid saame saata järjekorranumbri järgi kuni 77 lapsele, sealhulgas on kuus Saue valla last.

Saue valla lapsi võtame vastu seetõttu, et kui valmis lasteaia juurdeehitus, toetas vald ehitust rahaliselt. Sõlmitud on ka leping, millega Saue linn võttis kohustuse 25 aastaks tagada igal aastal 25 valla lapsele koht Saue lasteaias.

Praegu tundub tõesti küsitav, miks see on nii, aga tollel hetkel tundus otsus mõistlik. Lasteaed sai siis juurde 96 kohta ja Saue linnast ei olnud nii palju lapsi lasteaeda tulemas.

Aga otsus ehitada lasteaed suuremaks oli parim. Praegu võib tänada tolaaegset linnavalitsust ja volikogu selle eest, et otsus perspektiivitundega vastu võeti, kuigi ka siis oli kahtlejaid. Hetkel on lasteaias ikkagi 96 kohta rohkem.

Selgituseks veel, et me ei võta igal aastal vallast vastu 25 last, vaid ainult nii palju, kui neid kooli saadame. Sellel

aastal kuus last, ülejäänud on juba eelnevalt kohad saanud.

Lasteaeda on kolmeaastaseid lapsi kohta ootamas 113. Kõik vanemad lapsed on koha lasteaias saanud, järjekorras on veel ainult kaheaastased ja nooremad lapsed.

Kahjuks jääb poolteist rühmatäit kolmeaastaseid lapsi praeguse seisuga lasteaiast välja. Lisaks on ka lapsi, kes saavad oktoobris või novembris kolmeaastaseks ja mõned neist sooviksid kohe lasteaeda tulla. Eelmistel aastatel on see ka õnnestunud, kuid praegu mitte.

Siiski ei tasu lootust kaotada. Linnavalitsus tegeleb võimaluse otsimisega, et lasteaiale kahe rühma tarbeks kaks moodulmaja rentida. Sellest on linnajuhid eelnevalt ka Saue Sõnas kirjutanud.

Viimane volikogu võttis vastu protokollilise otsuse, mille

alusel on linnavalitsusel võimalik edasi tegutseda ja võimalikult kiiresti leida pakkujad, kes moodulid lasteaiale teeks.

Moodulid saab ühendada lasteaia põhiosaga. Nii on sealpaiknevatel rühmadel võimalik kasutada lasteaia saale ja kööki. Kuid selleks, et lasteaia köök saaks toitlustada veel kaht rühmatäit lapsi, on vaja ka seda laiendada.

Parasjagu ongi tegemisel lasteaia vana majaosa renoveerimise projekt koos köögi laiendusega, seega on võimalik seegi mure loodetavasti lahendada.

Jääme lootma, et tulevad positiivsed ja kiired otsused, sest köögi remonti saab teha ainult suvepuhkuse ajal. Kui lasteaed 12. augustil tööd alustab, peab remont köögis olema lõpetatud. Jääme

ootama moodulmaja ja probleemi lahendamist.

Koos on käinud ka hoolekogu, kellega koos arutasime lasteaia renoveerimist ja keda informeerisime lasteaia suurenemisest kahe rühma võrra moodulmajadesse seoses lasteaiakohtade puudusega. Omalt poolt püüame tööd korraldada nii, et majas jääks toimima huviringid ja et meie lasteaed oleks kõigile sama vahva ning kodune koht nagu senini.

Lasteaia järjekord onkõigile kättesaadav Saue linna kodulehel hariduse all, kui võtta lahti Saue lasteaed Midrimaa.

Ilusat ja päikeselist kevadet kõigile ning meeldivate kohtumisteni lasteaias!

Lasteaed kiusamisest priiks

Saue Sõna

Saue lasteaed Midrimaa on läbinud MTÜ Lastekaitse Liidu projekti „Kiusamisest Vaba Lasteaed“ koolituse ja omab nüüd õigust kasutada antud meetodikat. Lastekaitse Liit andis selle tõendiks lasteaiale välja sertifikaadi number 251 (pildil).

Koolituse läbis seitse lasteaiaõpetajat, projektijuht on logopeed **Kersti Pruul**.

See nüüd ei tähenda, et lasteaed pole siiani kiusamise teemaga üldse tegeleenud. Tegelas ikka ja kogu aeg, kuid teise meetodika alusel. Tegu on liht-

salt uue lähenemisega teemale.

Projekti mõte on ilus - kõigil on õigus oma arvamusele, olgu see või lilla karu -, see õpetab lapsi üksteisega arvestama, olema sallivad, ei tegele vaid kiusaja, vaid ka pealtvaatajate ehk passiivsete kiusajatega.

Lapsi suunatakse läbi erinevate õppemängude kaaslasti austama ja neist hoolima. On teemad, mida arutada koos lapsevanematega. Näiteks üks põhitõde on, omavahel teisi lapsi ja lapsevanemaid ei arvustata ning kui sa oled kaaslast positiivselt puudutanud - paiteinud, käest kinni hoidnud -

ei hakka sa teda lööma.

Metoodika on olemas, kaks õppekohvrit samuti, millest 16 rühmale on hetkel küll vähe. Järgneb õpetajate koolitus ja siis juba sügisel iga rühma otsus, kas projektiga liituda või mitte. Metoodikat hakkavad kasutama küll kõik rühmad ja kasvatajad, liitumine tähendab aga kulutusi. Näiteks õppekohvrit ja seda, et igal lapsel rühmas on oma tugiisik, lilla või muud värvi karu või muu elukas, mis tuleb lapsevanemal soetada.

Taanlaste uuringu põhjal esineb kiusamist lasteaias

10% ulatuses, näiteks lihtsamal vormis „ma ei mängi sinuga ja ei anna mänguasju“, „ma ei kutsu sind enda sünni-

päevale“, „ma ei taha su käest kinni hoida“ „teen sulle kolemaid nägusid ja ütlen inetuid sõnu“ kuni togimiseni välja.

Argo Ladva küsib

Argo Ladva esitas Saue Gümnaasiumi hoolekogu liikmena Saue linna juhtkonnale küsimused ja soovis vastuseid linnalehe vahendusel.

Lugupeetud Saue linna juhtkond, kooliaasta hakkab lõppema, seega ei ole uus kooliaasta ka enam kaugel. Uue kooliaastaga on tekkinud mõned küsimused seoses ruumijaotuse ja õpilaste arvuga.

Kas vastab tõele, et uuest õppeaastast hakkavad mõned klassid käima teises vahetuses?

Mõnede klasside ajutiselt kahte vahetusse minek on suuresti kooli direktori otsustada. Ta on seda varianti kaalunud perioodiks, kui kooli juurdeehitus ei saa valmis 1. septembriks 2013. Direktori sõnul see koolile probleeme ei tekita. Loodame siiski, et ehitus valmib õigeaegselt.

Saue linna lapsi tuleb esimesse klassi eeldatavasti neli klassikomplekti, kui palju tuleb väljastpoolt Saue linna õpilasi?

Saue valla lapsi on alati vastu võetud, kui koolis on olnud vabu kohti. Täna ei oska veel täpset arvu öelda, kuid klassikomplektid tuleb täis saada ja kindlasti võtame ka tänava valla lapsi esimesse klassi. See loob muuhulgas järelkasvu ka gümnaasiumi täituvuse tagamiseks.

Kas on tehtud leping Saue vallaga õpilaste vastuvõtuks Saue vallast? Kui jah, siis mitu kohta läheb Saue vallale?

Leping oli sõlmitud eelmisel linnavalitsusel. Täna mingit lepingut ei ole, küll on aga vallal selge huvi ja me oleme nende esindajatega küsimust arutanud. Loomulikult peame siinjuures silmas Saue linna huvi ja mingeid lisakulutusi see linnale ei tekita. Pigem vastupidi. Leiame, et naabritevaheline koostöö on alati tervitatav.

Kuidas edenevad koolimaja juurdeehitused, kas ehitajad välja valitud?

Koolimaja juurdeehitustele on kuulutatud välja riigihange, mille pakumiste esitamise tähtaeg oli 19. aprill. Hetkel on hankematerjalid välja võtnud 13 firmat, ümbrikud avatakse lehe ilmumise päeval.

Kas garderoobide ümberehitus on lahenduse leidnud?

Garderoobi ümberehitusele parima lahenduse leidmiseks on koostöös kooli direktori ja õppealajuhatajatega tehtud 7-8 erinevat skitsi, mis on põhjalikult läbi arutatud. Kool on parima variandi ka välja valinud.

Kuidas on lahendatud kooli administratsiooni ruumide probleem seoses garderoobi ehitusega?

Küsimust on arutatud üheaegselt ja komplekselt koos garderoobile lahenduste otsimisega ning selleks on samuti tehtud 7-8 erinevat skitsi. Täna on kooli soove ja vajadusi arvestades leitud parim lahendus.

Administratsiooni ruumid on planeeritud söökla peale. Nii garderoobi kui administratsiooniruumide ehituse algus sõltub linna rahalistest võimalustest. Kindlasti ei alga see täna ega homme.

Millises järjekorras toimub ehitus ja kas erinevate ehituste üldmaksumus ei tule mitte suurem või sama, kui oleks see olnud uue maja ehitamise puhul?

Praeguse plaani kohaselt toimuvad koolimaja juurdeehituse kolme etapi ehitused samaaegselt. Kui uue algkoolimaja ehituse hinnanguline maksumus oli pea 4 miljonit eurot, siis koolimaja praeguste juurdeehituste eelarveline investeeringu suurus on poole väiksem. Eraldi algkooli ehitamine ei oleks lahendanud muusikakooli, huvikeskuse ja söökla vajadusi, mis nüüd kõik lahenduse saavad.

Kas erinevate liideste lisamine koolimaja külge tagab ka kaas-aegse õpikeskkonna väljakujunemise või on see järjekordne pintsaku õmblemine nõõbi külge?

Võrdlus ei ole kohane. Kaas-aegne õpikeskkond sõltub nii ruumidest kui ka kooli sisust. Uued ruumid on projekteeritud, arvestades kooli, muusikakooli ja huvikeskuse soove ning kaasaja nõuetest lähtuvalt. Kooli õpikeskkond paraneb kindlasti selle läbi. Pealegi saab kool juurde samapalju klasse, kui eraldi algkoolihoone puhul oleks saanud.

Miks ei ole küsitud Saue elanike arvamust ja pandud ka uusi projektisandusi tutvumiseks välja? On ju Saue palju räägitud tulevikulinna mudelist ja elanike arvamusega arvestamisest?

Kooli juurdeehituse projekti on tutvustatud kõigile asjaosalistele väga mitmel korral. Asjaosalised on Saue Gümnaasium, õpetajad ja kooli hoolekogu, Saue Muusikakool ja nende hoolekogu, Saue Huvikeskus ja nende hoolekogu, Saue Linnarahaldus, Saue Linnavolikogu, selle komisjonid ja koalitsioon. Juurdeehitustest on korduvalt ja põhjalikult räägitud ka Saue Sõnas, seda on käsitletud kohtumisel linnaelanikega ja MTÜ-de ümarlual. Arutelud on andnud piisava tagasiside ja hulganisti häid ettepanekuid, et pakkuda mõistlikult head lahendust.

Kui ehitada, siis vaatega tulevikku ja arvestades õpikeskkonnale esitatavaid nõudeid (laboratoorium, töö- ja tehnoloogiaklassid, õppekirjanduskeskus jne).

Tulevikku vaatamine on vajalik. Ainult lisaks vaatamisele on vaja ka realselt tegutseda. Me ei saa vaadata tulevikku nii kaua, et praegused lapsed, kes vajavad lisaruume, ei jõua lahendust ära oodata ja saavad täiskasvanuteks.

Praegune linnavalitsus tegutseb realselt ja lisaks kooli juurdeehituste tegemi-

sele vaatame me ka tulevikku. Teatavasti soovib riik põhikoolid ja gümnaasiumid lahutada ning vähendada nende arvu. Meil on kindel soov, et Saue gümnaasium säiliks. Selleks peab tugevdama Saue Gümnaasiumit veelgi ja muutma selle koolina piirkonna tõmbekeskuseks.

Meil on lõpusirgel koolimaja territooriumi detailplaneering, kus me näeme ette asukoha uuele gümnaasiumihoonele, kuhu saaks planeerida kõik vajalikud klassid, laborid jne. Üks võimalus on pakkuda riigile Sauele riigigümnaasiumi ehitamist. Teine võimalus on taotleda EL toetust ja sellega ehitada uus gümnaasiumihoone. Mis tulevik toob, sõltub suuresti riigi otsustest, kuid linnavalitsus teeb kõik parimate lahenduste leidmiseks. Me ei istu käed rüpes.

Kas ehituse käigus tuleks mõelda õpilaskodule (välisõpilased, -õpetajad jne)?

Õpilaskodu ei ole hetkel aktuaalne, kuid oleme sellele mõelnud ja mõtleme ka tulevikus ning vaatame, kas ja kui palju kohti oleks vaja. Praeguse juurdeehitusega lahendatakse kõige pakilisem probleem ehk klassiruumide puudus. Õpilaskodu küsimus võib kerkida üles ilmselt tulevikus koos eraldi gümnaasiumihoone rajamisega. Täna ei ole selles suhtes vajadust ajast ette rutata.

I have a dream - mul on üks unistus...

Martin Luther King Jr, laul multifilmist „Rapuntsel“

Anu Tammeleht

Mul on üks unistus heast koolis. Küsimus on, kellele hea?

Eelkõige lastele! Laps võiks rääkida oma koolist nii: „Mul on hea kooli tulla, sest mind oodatakse siin. Õpetaja on naeratav, hooliv, kuid nõudlik. Mul on huvitav, sest õppida on tore. Pärast tunde on mul koht, kus oma õpetajaga rääkida ja abi küsida, kui vaja.“

Meil on tore garderoob, kus asju hoida, ka näiteks suusavarustust, spordiriideid ja trenniasju. Vahetunnis saan pingist üles tõusta ja mul on võimalik see vaba aeg veeta kuskil mujal kui klassiruumis.

Mul on igasugused huvi-

alad, näiteks matemaatikaring, väikesed keemikud, inglise keele klubi ja meisterdamine ning kõikides ringides on piisavalt ruumi kõigile huvilistele.

Samuti meeldib mulle meie kooli söökla ja koolitoit. Söögivahetund on just õigel ajal, mitte liiga vara ja mitte liiga hilja. Söökla on nii palju ruumi, et õpilased mahuvad ära ja ootamisaeg on lühike.

Pärastlõunal käivad paljud õpilased muusikakoolis, mis asub täiesti eraldi majas, kus on tore õhkkond ja palju erinevaid võimalusi muusikaga tegeleda.

Mul on alati võimalus valida, kas teen kodused tööd ära koolis või hiljem kodus. Teen seda tihti koolis, sest seal on asjalik töökeskkond ja keegi, kellelt alati abi paluda. Mul on hea kool!“

Lapsevanemal võiksid olla sellised mõtted:

„Saadan lapse rahuliku südamega kooli, sest tean, et seal on temaga kõik hästi. Riided saavad garderoobi ja tänu sellele on klassiruumid puhtad. Hea ventilatsioon tagab klassides sobiva temperatuuri ja värske õhu. Klassis on piisavalt ruumi ja kõik vajalikud õppevahendid on olemas. Tunnid on sisukad ja huvitavad. Pärast tunde võivad lapsed oma klassi õppima või õpetajaga rääkima jääda, et ringitunde oodata või kodutööd teha.“

Samas võtan ka ise vastutuse oma lapse hariduse eest. Tunnen kodus huvi tema õpingute ja saavutuste vastu, arutame koos probleeme ja proovime lahendusi leida. Kui oleme hädas, siis pöördume klassijuhataja või mõne muu spetsialisti poole.

Leian, et hariduse üheks osaks on käia nii muuseumides, teatris, ühisüritustel kui lugeda raamatuid ja tegeleda huvialadega.

Huviringe on hästi palju ja laste ning vanemate soovidega arvestatakse. Just rääkisime väikeste keemikute ringist ja kohe leiti võimalus selle avamiseks. Kõik lapsevanemad osalevad aktiivselt koolielus. Vahel käime tundides ja ekskursioonidel kaasas või lihtsalt õpetajaga rääkimas, et nõu ja jõuga abiks olla. Tunnen, et mind oodatakse, ja tahan kooli tulla.“

Ja mitte vähetähtsad pole õpetaja mõtted: „Usun, et kool on just nii hea, kui head on õpetajad! Ja hea õpetaja teeb oma tööd missioonitundega. Muidugi, hästi tore oleks, kui vorsti oleks ka leiva peale panna. Heal õpetajal on aega - mis

tasustatakse! - oma tööd planeerida, kolleegidega koostööd teha, õpilastega tunnivaliselt rääkida, mõtteid koguda, end täiendada, erialast vaimustuda, suurepärased tunnid ette valmistada ja õpilastele tagasisidet anda (loe: töid parandada). Tunni andmine on üks väike osa tööst, kui eesmärk on saavutada 110%! Ja kõige selle juures on heal õpetajal aega ka oma pere, kodu, hobide ja enesetäiendamise jaoks.“

Milline on Sinu unistus heast koolist?

Autorist: „Olen Saue elanud alates 3. eluaastast. Lõpetasin Saue Gümnaasiumi 1993. aastal ja olen peaaegu 15 aastat Saue õpetajana töötanud. Minu lapsed käivad Saue lasteaias ja koolis ning olen end alati Saue patrioodiks pidanud.“

Vajaduspõhine peretoetus - mis see on?

Heli Joon
Sotsiaal- ja
tervishoiuvaldkonna juht

Vajaduspõhine peretoetus on uus riiklik toetus allpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhise peretoetust määrab ja maksab Saue linna abivajajatele Saue Linnavalitsus riigieelarvelistest vahenditest.

Taotlusi vajaduspõhise peretoetuse saamiseks on võimalik Saue Linnavalitsusele esitada alates 1. juunist 2013. Toetust hakatakse välja maksta alates 1. juulist 2013.

Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri perekonna esimesele liikmele kehtestab riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri alus on statistikaameti poolt eelarveaastale eelneva aasta 1. märtsiks viimati avaldatud suhtelise vaesuse piir.

Vastavalt 2013. aasta riigieelarve seadusele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 2013. aastal perekonna esimesele liikmele 280 eurot kuus. Igale järgnevale vähemalt 14-aastasele perekonnaliikmele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 140 eurot kuus ja igale alla 14-aastasele perekonnaliikmele 84 eurot kuus.

Vajaduspõhise peretoetuse suurus on alates 1. juulist 2013 ühe lapsega perele 9,59 eurot kuus ning kahe ja enama lapsega perele 19,18 eurot kuus. Toetust makstakse üksnes nende perekonda kuuluvate laste eest, kellele makstakse pensioniameti kaudu riiklikku lapsetoetust.

Kellel on õigus vajaduspõhisele peretoetusele?

Vajaduspõhise peretoetust on õigus taotleda isikul, kellele makstakse riiklike peretoetuste

seaduse alusel lapsetoetust. Vajaduspõhise peretoetust on õigus saada perekonnal, kui perekonna keskmine kuine netosissetulek on taotluse esitamise kuule eelnenud kolmel kalendrikuul olnud alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri. Vajaduspõhise peretoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud üht või enam tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud. Perekonna koosseisu loetakse ka perekonnast eemalviibivad õpilased juhul, kui nende rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonna elukoha aadressiandmetega. Samuti loetakse perekonna koosseisu need õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, kuid kelle eest makstakse perekonnaliikmele lapsetoetust.

Perekonna sissetulekute hulka arvatakse kõikide pere liikmete vajaduspõhise peretoetuse taotlemisele eelneva kolme kuu tulud, mis ei ole allpool erandina välja toodud. Näiteks arvatakse sissetulekute hulka saadud töötasu, peretoetused (v.a kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetus kahe lapsetoetuse määra ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta), töötuskindlustushüvitis, töötutoetus, saadud elatis, elatisabi, pension, puudega vanema toetus, tulumaksu tagastus, muu sissetulek.

Vajaduspõhise peretoetuse arvestamisel ei arvata perekonna sissetulekute hulka:

◇ ühekordseid toetusi, mida

on üksi elavale isikule, perekonnale või selle liikmetele makstud riigi- või kohaliku eelarve vahenditest;

◇ puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus;

◇ riigi tagatisel antud õppelaenu;

◇ tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;

◇ õppetootuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud vajaduspõhise õppetootust;

◇ riiklike peretoetuste seaduse alusel makstavat kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra (st 19,18 euro) ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta;

◇ vajaduspõhise peretoetust.

Taotlemisele eelneva kolme kuu sissetulekutest arvatakse välja keskmine kuine tulu. Kui see jääb alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri, on perel õigus saada vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneva kolme kuu jooksul.

Kuhu pöörduda?

Vajaduspõhise peretoetust määrab ja maksab Saue Linnavalitsus. Toetuse taotleja esitab vajaduspõhise peretoetuse saamiseks avalduse hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks. Vajaduspõhine peretoetus määratakse kolmeks avalduse esitamisele järgneva kuuks. Seejuures peavad lapsed vastama vajaduspõhise peretoetuse saamise tingimustele (st olema lapsetoetuse saajad) toetuse taotlemise kuul. Otsuse toetuse määramise kohta teeb Saue Linnavalitsus kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist. Toetus makstakse välja hiljemalt 20. kuupäevaks igal avalduse

Näited vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri kohta 2013. aastal

◇ 4-liikmeline perekond, kus on kaks täiskasvanut, üks 14-aastane või vanem laps ja üks alla 14-aastane laps. Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 644 eurot (280 + 140 + 140 + 84 = 644). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 644 eurot kuus.

◇ 3-liikmeline perekond, kus on üks täiskasvanu ja kaks alla 14-aastast last. Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 448 eurot (280 + 84 + 84 = 448). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 448 eurot kuus.

◇ 5-liikmeline perekond, kus on kaks täiskasvanut, kaks 14-aastast või vanemat last ja üks alla 14-aastane laps. Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 784 eurot (280 + 140 + 140 + 140 + 84 = 784). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 784 eurot kuus.

◇ 4-liikmeline perekond, kus on kaks täiskasvanut ja kaks alla 14-aastast last. Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 588 eurot (280 + 140 + 84 + 84 = 588). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 588 eurot kuus.

esitamise kuule järgneval kolmel kuul.

Linnavalitsus võib jätta vajaduspõhise peretoetus määramata, kui vajaduspõhise peretoetuse taotlejal või tema eestkostetaval on õigus elatist saada, kuid elatise saamise kohta ei esitata dokumenti või elatise sissenõudmisest keeldutakse.

Toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemiseks esitatakse avaldus, milles märgitakse ära perekonnaliikmete nimed ja nende isikukoodid või sünniajad. Avaldusele tuleb lisada

dokumendid, mis tõendavad perekonnaliikmete avalduse esitamisele eelnenud kolmel kuul saadud netosissetulekut ja makstud elatise suurust.

Vaidlustamine

Linnavalitsuse tehtud otsusega mittenõustumise korral on taotlejal õigus esitada vaie maavanemale.

Kust saab täiendavat teavet?

Täiendavat teavet vajaduspõhise peretoetuse taotlemise kohta saab Saue Linnavalitsusest telefonidel 6790174 ja 6790176 või e-posti aadressil saue@saue.ee.

Kütte- ja kaminapuud

tootmine, müük

Tellimine:

tel 505 0924

hikkor@hikkor.ee

www.hikkor.ee

HIKKOR PUIT OÜ

Hageri küla, Kohila vald, Raplamaa

SUVI SAUE NOORTEKESKUSES

Algab registreerimine noortekeskuse suvelaagritesse ja töömalevasse

TÖÖMALEV

I vahetus 06.06 - 14.06.2013

II vahetus 19.08 - 24.08.2013

Maleviase tunnitasu 2€

Registreerimine malevasse karita.aruksaar@saue.ee 53052999

Registreerimine lõpeb 26.04.2013 kell 20:00
Lepingute sõlmimine 13.05 - 24.05.2013
tööpäeviti kell 13:00 - 17:00

KUNSTILAAGER

PIVAROOTSIS

Vanusele 8 - 18

25.06 - 04.07.2013

Maksumus 180 €

LINNALAAGER

Vanusele 7 - 12

17.06 - 22.06.2013

Maksumus 60 €

Registreerimine toimub

4. aprillist 15. maini

liivmonika@gmail.com

5043382

Thea Paluoja: tipud kerkisid kõrgele

Sirje Luberg
Saue Huvikeskuse juhataja

Saue kooli saal oli 5. aprillil täis rõõmsat signat-saginat. Kohe oli algamas konkurss Saue Laululaps ja seda juba 19. korda. Kuues vanuserühmas osales kokku 90 laululast vanuses 3-18 aastat.

Sel korral hindas lauljaid 3-liikmeline žürii koosseisus **Thea Paluoja, Mare Väljataga ja Hain Hõlpus**.

Igast vanuserühmast pääses 7. aprilli lõppkontserdile kuus paremat. Lõppkontserdil oli teadustaja Saue Gümnaasiumi õpilane Mart Jõesaar ja medalid pani võitjatele kaela Saue linnapea **Henn Põlluas**. Esinejaid saatis bänd koosseisus

Lauljaid hindas 3-liikmeline žürii (vasakult) koosseisus Thea Paluoja, Mare Väljataga ja Hain Hõlpus. Fotod: Sirje Piirsoo

Žürii liige Thea Paluoja:

„Ma väga tänan kutsu-
mast Saue laululapse žürii
koosseisu. On päris kosutav
aeg-ajalt kõrvalt vaadata ja
mõtiskleda asjade üle.

Tehes ise sama tööd,
tean väga hästi, et lastega
lavale minnes ei tea kunagi,
mis täna välja tuleb, mis
mitte. Kahjuks ei saa õpe-
taja sel hetkel enam midagi
muuta. Aga just see teebki
tugevaks.

Noor artist peabki
õppima end ise kokku
võtma just selleks hetkeks
ja ise vastutama. Eeltöök
on koos õpetajaga läbi käia
kõik laulmise alustalad ja
laval juba olla ise.

Tean, et sobiva loo leid-
mine on alati raske, suure-
mal osal sel korral kord ka
õnnestus.

Ehk üks märksõna, mil-
lega alati on võimalik roh-
kem töötada, on diktsioon.
Kui sõnum ei jõua publi-
kuni, muutubki kogu esine-
mine mõttetuks.

Ja loomulikult pole
kunagi liiast veel ja veel
otsida loole omapoolset
lähenemist. Et miks just
mina suu lahti teen ja miks
just selle looga ja mida ma
just täna ja just nendele ini-
mestele sellega öelda tahan.

Üldmulje oli tore, tipud ker-
kisid kõrgele ja kolleegid tahan
kiita tehtud tubli töö eest.“

Saue Laululaps 2013

3-4-aastased

- I Säde Vaher
- I Kristof Tammeleht
- II Liise Mirette Karu
- II Helena Kaiv
- III Merily Treimann
- III Mihkel Eelmets

5-6-aastased

- I Helina Vallimäe
- I Kaspar Schüts
- II Marii Vendla
- II Hugo Pepe Uustalu
- III Kertu Madelene Ladva
- III Hans Kaiv

7-9 aastased

- I Laura-Liisa Kümnik
- I Kristofer Kotter
- II Gitte Mariet Sepp
- II Erik Võrklaev
- III Elo Liisbet Palmsaar
- III Andreas Tähnas

10-12 aastased

- I Kaur Erik Pääsuke
- I Markus Lehtsalu
- II Laura Tammiste
- II Alexis Alliksaar
- III Mona-Riin Reiner
- III Oliver Strastin

13-15 aastased

- I Adele Vainumets
- I Angela Siimon
- II Estelle Saavaste
- II Edi Krims
- III Greta Reino
- III Karl Hõbessalu

16-18 aastased

- I Grete Marie Sepp
 - I Joosep Talumaa
 - II Annaliise Kalamees
 - II Elis Piirsalu
 - III Kaie-Mari Hanikat
 - III Jasper Alamaa
- Saue linna muusikaõpetajate eriauhind** Kaia-Triin Pääsuke

Säde Vaher

Kristof Tammeleht

Helina Vallimäe

Kaspar Schüts

Laura-Liisa Kümnik

Kristofer Kotter

Kaur Erik Pääsuke

Markus Lehtsalu

Adele Vainumets

Joosep Talumaa

Angela Siimon

Grete Marie Sepp

Lapsi valmistasid konkursiks ette (vasakult) Kaie Külasepp, Ulvi Kanter, Elviira Alamaa, Grete Põldma ja Reet Jürgens. Lauluvõistluse korraldas Sirje Luberg

Hain Hõlpus, Janno Trump ja Marko Naissoo. Väga suure töö olid õpilastega teinud õpetajad **Reet Jürgens** ja **Piret Kuld** Saue Lasteaiast Midrimaa, **Kaie Küla-**

sepp Bel Canto laste laulustuudist, **Grete Põldma** Saue Gümnaasiumist ning **Elviira Alamaa, Ulvi Kanter, Gerli Kirikal ja Eve Pärnsalu** Saue Muusikakoolist.

Iga vanuserühma kaks paremat lauljat esindavad Saue linna konkursil Harjumaa Laululaps 2013 aprilli lõpus Kiilis.

Suur tänu sponsoritele - LC Saue, Sami AS ja Saue Naiselts - ning kõikidele osalejatele!

Gümnaasiumiastme reis Itaaliasse

Kristin Ladva ja Sigrít Pikkar

Kevadise koolivaheaja varahommikul, kui enamik meie kooli õpilasi mõnusasti kodus magas, kogunes koolimaja juurde rõõmus reisiseltskond, et alustada teekonda sooja! Itaalia poole. Reis, millest võtsid osa gümnaasiumiõpilased ja mitmed õpetajad, toimus vahemikus 16.-24. märts. Selle käigus külastasime mitmeid Põhja-Itaalia linnu. Meiega oli kaasas ka giid ja reisisaatja, kelle tööga võib igati rahule jääda.

Kuna tegemist oli bussireisiga, kulusid esimesed kolm päeva läbi Läti, Leedu, Poola, Tšehhi ja Austria sõitmisele. Kolmandal päeval kell 14.43 sõitsime üle lumise Austria-Itaalia piiri, kus polnud märkigi veel soojast kevadisest Itaaliast. Olime küll kogu aeg sõitnud lõuna poole, kuid soojemat ilma ei kusagil. Rohelisemat maad hakkasime nägema alles siis, kui olime läbinud Alpid.

Esiatselt oli ettenähtud, et kõigepealt külastame Roomat, aga kuna just siis paavsti

◇ Oma silm on kuningas. Saue reisiseltskond käis ka kuulsas Pisa kellatornis, mis tõesti oli viltu

ametisse pühitseti, lükkus see päeva võrra edasi.

Esimene linn, mida külastasime, oli Pisa ja loomulikult käisime ka kuulsas Pisa kellatornis, mis tõesti oli viltu. Lisaks saime kuulata vaimustavat akustikat baptisteeriumis ehk ristimiskirikus. Päeva teise poole veetsime

imelises Firenzes. Jalutasime mööda linna ning soovijatel oli võimalus ronida kellatorni, kust avanes vaimustav vaade kogu Firenzele.

Teine päev Itaalias ehk viies päev reisil möödus ajalooõngulises Roomas. Linna sisenedes oli meile suureks üllatuseks

teede ääres kasvavad apelsinipuud, millel kasvavad viljad nägid välja küll ilusad ja isuäratavad, aga süüa neid ei soovitatud. Nägime Colosseumi, mille ümbruses kohatasime ka „gladiaatoreid“. Käisime ka Trevi purskkaevu juures, mille ilu ei suutnud rikkuda ka pärastlõunal vihmaseks läinud ilm. Purskkaevuga on seotud ka legend. Kui viskad mündi vasaku käega üle parema õla ja see purskkaevu kukub, tuled kord Rooma tagasi, kusjuures sa ei tohi ise vaadata, kas münt vette sattus. Kristinil õnnestubki niimoodi taas Itaaliasse pääseda. Hiljem külastasime Panteoni ja Vatikani Peetri kirikut, mille kuplist avanes suurepärane vaade tervele Rooma Foorumile.

San Marino oli teine kääbusriik meie reisi jooksul. Meid võeti vastu Eesti lipu ja keelega. Kuna eesti turistid külastavad San Marinot tihti, on kohalikud kaupmehed ja restoranipidajad hakanud meie keelt õppima. Kõigil oli võimalus külastada kohalikke muuseumi, poode ja kindluseid - Rocca della Guaita, Rocca della Cesta.

Meie reisi viimane sihtkoht oli Veneetsia - linn keset vett. Kõndisime mööda kitsaid tänavaid ja külastasime kohalikku Veneetsia turgu, kus olid müügil värsked maasikad, mis maitsesid peaaegu nagu päris maasikad. Pärast, kui olime sõitnud mööda Suurt kanalit, alustasimegi teed tagasi koju.

See reis jääb veel pikaks ajaks meelde nii oma pikade bussisõitude kui meeldiva seltskonna ja super busisjuhtide tõttu. Nii mööduski meie vaheaeg.

Maikuu toiduraha Saue Gümnaasiumis

RK Teeninduse OÜ

Koolilõuna hind Saue Gümnaasiumis on 1,15 eurot.

- ◇ 1.-9. klassini kompenpeerib riik 0,78 eurot. Ülejäänud osa, 0,37 eurot katab Saue linn, kui lapse ja mõlema vanema elukoht kompensatsiooniperioodil on rahvastikuregistri andmetel Saue linn. Kui mitte, siis katab vahe lapsevanem.
- ◇ 10.-12. klassi õpilase eest maksab lapsevanem 1,15 eurot.

Toiduraha mais

- ◇ 1.-7. ja 9. klass 8,14 eurot
- ◇ 8. klass 7,40 eurot
- ◇ 10. klass 23 eurot
- ◇ 11. klass 24,15 eurot

Toiduraha palume tasuda **29. aprilliks** RK Teeninduse OÜ arvele: Swedbank, a/a **221018424457**. Selgituse osas palume **kindlasti** välja tuua **lapse (laste) nimi ja klass**.

Kui õpilane on haige või puudub, palume teatada (puudumise algus ja lõpp) telefonil 6596068 või e-posti aadressile ulle.jahesalu@real.edu.ee.

Õpilane võetakse toidult maha teatamisele järgnevalt toidupäevast alates. Kasutamata päevade toiduraha summa arvestatakse järgmise perioodi ettemaksuks. Järgneva kuu toiduraha tasumisel palume kogunenud ettemaksu summa ise maha arvestada ning lisada maksekordaldu selgitusse vastavate päevade arv.

Saue Gümnaasiumi lahtiste uste päev

Neljapäeval, 25. aprillil, on Saue Gümnaasiumis lahtiste uste päev.

◇ Kell 8.15-11.00 (1. - 3. tund)

Lapsevanemal on võimalus külastada oma lapse tunde.

Tunni külastamisel palume arvestada, et tundi ei hilineta. Tunni külastamisest on vaja eelnevalt teatada klassijuhatajale, et tagada kõigile istekohad klassiruumis.

Tundide ajad

- I tund 8.15-9.00
- II tund 9.10-9.55
- III tund 10.15-11.00
- ◇ Kell 17.30 – 18.15

Lapsevanemal on võimalus tutvuda kooli õpikeskkonnaga ja vestelda aineõpetajatega.

Avatud on kooli kõik need klassiruumid, kus ei toimu Saue Muusikakooli tunde.

◇ Kell 18.30 toimub kooli kevadkontsert.

Neljapäeval, 25. aprillil

kell 18.30 kooli aulas

Saue Gümnaasiumi
kevadkontsert

„Kevadootus“

I osas esinevad: Saue Gümnaasiumi

Väikeste Tüdrukute Koor 2.-4.kl

lastekoor Tirtsutajad

noortekoor

ansambel SaSir

ansambel KLASSTER

õpetajad

solistid jt.

II osas A. Kivi „Seitse venda“

katkendi esitab kooli näitering

soovi korral on kohapeal võimalik teha annetusi koolile

3D printeri ostmiseks

Vahetusüliõpilasena Taiwanis

Liisi Ruul

Sügisel 2012 algas minu viies aasta ülikoolis teisiti. Kohe väga teistmoodi, sest alustasin vahetussemestrit Lõuna-Taiwani Teadus- ja Tehnoloogiaülikoolis, veidi üle 8000 kilomeetri kodust kaugemal.

Otsus minna pooleks aastaks Eestist välja õppima tuli kergelt - miks mitte ära kasutada praegu pakutavaid võimalusi -, kuid riigi väljavalimine oli juba raskem. Tingimuseks oli asukoht Aasias, ingliskeelne õpe, ja mis seal salata - ka soojem ning päikeselisem kliima.

Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) partnerülikoolide nimekirja vaadates jäi mulle silma Taiwan kui küllalt eksootiline riik, mis vastas kõikidele eelpool nimetatud tingimustele. Ja ma pole pidanud oma otsust kahetsema.

Kohalikud inimesed osutuvad väga abivalmideks ja sõbralikeks, hoolimata sellest, et me ühte ja sama keelt algul kõneleda ei suutnud. Taiwanis loodus ja kliima ei valmistanud samuti pettumust. Minu eluko-

Liisi (paremalt teine) koos kaasüliõpilastega Aasiast ja Aafrikast Fo Guang Shan-i nimelist Buddha mälestustempliit külastamas

has paistis valdavalt igal päeval päike ja keskmine temperatuur jäi 20-25 soojakraadi vahele.

Väljasõidud veelgi rohkem lõunasse ookeani äärde või mägedesse andsid võimaluse kogeda selle pindala poolest

Eestist väiksema riigi looduse ilu. Hämmastav oli ka sealne kultuur ja kombed. Kustumatu mulje jättis kohalik köök ja eelkõige aastaringselt kättesaadavad värsked puuviljad - nii mõndagi nägin ja

maitseisin esimest korda elus!

Õpe ülikoolis oli küllalt väikestes gruppides ja andis palju võimalusi küsida ning arutleda. Töökeel oli inglise keel ja seetõttu leidis ülikoolis tudengeid kogu maailmast: Lõuna-Ameerikast, Kanadast, Euroopast, Aafrikast ja muidugi Aasiast. Silmaring laienes mitte ainult Taiwanis tavade ja kommete osas, vaid sain teadmisi ka mitme teise riigi kultuuri kohta ja muidugi endale sõbrad välismaal riikest kogu eluks!

Õpingute rahastamiseks sain toetust Saue Linnavalitsuselt ning SA-It Archimedes. Kui lisada juurde TTÜ partnerlussuhte Lõuna-Taiwani ülikooliga, mis kindlustas mulle tasuta õppe ja majutuse, sain õpingute kulud ilusti kaetud.

Kuigi vahetusõpingute periood oli vaid pool aastat pikk, andis see kogemus mulle palju juurde. Laiem silmaring, võõrkeelne õpe, palju uusi teadmisi ja kogemusi: nende nimel tasub välismaal õppimine tohutult ära!

Liisi koos õega Ida-Taiwanis ookeani ääres jalgrattamatka puhkepausil. Fotod: erakogu

Noortekeskuse huvilised Lennusadamas. Foto: Maria Liiv

Noortekeskus Lennusadamas

Maria Liiv
Saue Noortekeskus

Euroopa Sotsiaalfondi programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ raames küllastasime 7. aprillil tööelu tutvustava tegevusena huvilistega Eesti Meremuuseumi Lennusadamat.

Ajaloolistes vesilennukite angaarides ehk muuseumi sisealal oli giidi juhendamisel võimalik uurida ja lähemalt

õppida tundma kaasaegsetega lahendustega ekspositsiooni: merekahureid ja -miine, torpeedosid, liikursuurtükke, ajaloolisi jääpurjekaid, haabjaid, vesilennukit ja jahte ning originaalsuuruses allveelaeva Lembitu. Põneva elamuse andis noortele vesilennuki simulaator, sukeldumine veesügavustesse ja Lennusadama kino lühifilmiseeria.

Pärast muuseumiringkäiku

Lennusadama angaarides seadsime sammud mere äärde, kus uudistasime suurimat originaalkujul säilinud aurik-jäämurdjat maailmas - Suurt Tõllu. Laeval sai uurida nii juhtkonna söögi-ruumi kui ronida mootoriruumidesse. Kai ääres said julgemad ringi käia ka piirivalve-, miini- ja uurimislaevadel.

Lennusadam pakub põnevat väiksele ja suurele - kes veel pole käinud, minge kindlasti!

Üliõpilaste välisõppe ja õpilasvahetuse stipendiumi taotlemine

Üliõpilaste välisõppe ning õpilasvahetuse stipendiumi saavad taotleda Saue linna elanikeregistrisse kantud 15-18-aastased õpilased ja 18-25-aastased stationaarses õppes õppivad üliõpilased.

Stipendiumi maksimumsuurus on 958,67 eurot.

Taotlus stipendiumi saamiseks 2013. aastal tuleb esitada Saue Linnavalitsusele hiljemalt 15. maiks.

Stipendiumi taotlemise tingimused, määramise ja maksmise kord ja taotlusvorm asuvad linna kodulehel www.saue.ee teema „Haridus“ all.

Fotokonkurss „Linnas on ilu ja linnas on elu“

Saue Linnavalitsus kuulutas välja fotokonkursside sarja „Linnas on ilu ja linnas on elu“, et püüda pildile see saladuslik ja imeline, lõbus ja lustlik või väärkas ja väljapeetud miski, mis on täis elu ja mis annab põhjuse Saue linna kohta rõõmsalt hüüda või hardunult õhata „Kui ilus!“.

Et konkursile laekuks enam fotosid, muutis korraldaja sarjade fotode laekumise tähtaegu, kehtestades nii suve, sügise, talve kui kevade piltide esitamise tähtajaks 1. mai 2013.

Fotokonkursi sari

„Linnas on ilu ja linnas on elu - suvi“
„Linnas on ilu ja linnas on elu - sügis“
„Linnas on ilu ja linnas on elu - talv“
„Linnas on ilu ja linnas on elu - kevad“

Konkursi tingimused leiate linna kodulehelt www.saue.ee uudiste alt. Lisainfo telefonil 6790175, Sirje Piirsoo.

Hammes Trading
www.ksulitool.ee | f | Ksulitool.ee

LOODUSLIK MAGUSAINETES KÄSITAVAD TOOTED SELLEST

• Kuna asume Saues, siis saab vältida kohaletoimetamise postikulu!

HEA FIGUUR & KORRAS HAMBAD!

Harjumaa gümnaasiuminoored võtsid üksteiselt mõõtu mälumängus „Mõttemeister“

Grete Põldma
„Mõttemeistri“ korraldaja ja projektijuht, Saue Gümnaasiumi huvijuht

Saue Gümnaasiumis said 28. märtsil juba kaheksandat aastat kokku Harjumaa keskkoolide ja gümnaasiumite 10.-12. klasside mälumängu

õpilasvõistkonnad, et üksteiselt mõõtu võtta. Sel aastal osales üle Harjumaa kokku 10 gümnaasiumi: Kehra, Keila, Kolga, Kose, Kuusalu, Loksa, Loo, Saku, Saue ja Viimsi. Nagu ka eelneval kuuel aastal, viisid mälumängu läbi ja koostasid küsimused Eesti mälumängu korüfeed **Indrek**

Salis ja Jevgeni Nurmla.

Mälumängus oli kokku kolm vooru, igas 20 küsimust. Kui esimene voor kulges suhteliselt tasavägiselt, siis teise lõppedes oli kaks esimest võistkonda juba kindlas eduseisus. See-eest toimus nelja kooli vahel tihe rebimine kolmanda koha eest.

Mälumängu võitis 97 punktiga 120-st Loksa Gümnaasium. Teise koha saavutas 83 punktiga Saku Gümnaasium. Kolmandaks tuli 71 punktiga Kose Gümnaasium. Saue Gümnaasiumi võistkond pidi sel korral leppima 4. kohaga. Esikolmiku võistkonnad said lisaks diplomile auhinnalaualt

valida meelepärase raamatu. Kõik osavõtnud koolid pälvisid osalemise eest tänukirja ja mõttetegevuse turgutuseks suure šokolaadi.

Harjumaa keskkoolide ja gümnaasiumite vahelist mälumängu „Mõttemeister“ finantseeris Harjumaa Omavalitsuste Liit.

Vasakult: treener Rene Toome, Reno Donald, Kasper Naruski ja Karl Tümanok

Kolm medalit karate meistrivõistlustelt Sauele

Rene Toome, treener

Kimura Shukokai Eesti meistrivõistlustel 7. aprillil Saue Gümnaasiumis osales üle 60 õpilase. Sauelest läks hästi. Kuni

13-aastaste poiste kumites tuli **Kasper Naruski** teiseks ja **Reno Donald** kolmandaks.

Kuni 21-aastaste klassis saavutas **Karl Tümanok** kolmanda koha.

Saue linna esivõistlused mälumängus

Saue Mälumänguklubi viib läbi Saue linna esivõistluste I eelvoor 8. mail kell 19 Saue Gümnaasiumi klassis 310.

Kutsume osalema kõiki endisi kilvareid ja uusi 4-liikmelisi võistkondi erinevatest

Saue linna asutustest.

Küsimused on huvitavad ja silmaringi laiendavad. Auhinnad väarikad.

Täpsemat infot saab telefonil 6790189 või e-posti aadressil villu@sau.ee.

Jääle minek on ohtlik

Indrek Hirs
Põhja päästekeskus

Praeguseks on kevadpäike enamuses merejää sulatanud, siseveekogude jääkate on muutunud erakordselt hapraks ja ebastabiilseks. Jääl liikumine on väga ohtlik. Pärast jääle mineku keelu kehtestamist ei tohi üldse enam jääle minna.

Jääl liikumise teeb ohtlikuks ka see, et silmaga ei ole võimalik jää olukorda hinnata, sest sulamine algab altpoolt. Isegi siis, kui jää on mitukümmend sentimeetrit

paks, on kevadpäike selle püdelaks muutnud ja selline jää ei kanna enam inimest.

Eriti ohustatud on lapsed, sest nemad ei oska ohtusid adekvaatselt hinnata ja võivad kergemini õnnetusse sattuda. Traagiline õnnetus juhtus veebruaris Viljandimaal väikese poisiga, kes kukkus tiigijääs olnud auku ja uppus.

Lapsevanemad peavad lastele selgitama, et veekogu jää on mängimiseks või jalutamiseks ohtlik koht. Lapsed ei tohiks omapäi üldse veekogu jääle minna. Jääaluse vee

temperatuur on +4 C ja läbi jää vajudes kaotab täiskasvanud mees nii külmas vees teadvuse 10 minuti jooksul. Lapsed peavad jäises vees veelgi vähem aega vastu.

Eelkõige peavad täiskasvanud õige käitumisega lastele eeskujuks olema.

Pärast jääle mineku keelu kehtestamist ei tohi jääle enam üldse minna. Jääle mineku keelu kehtestab kas maavanem või merejääle mineku keelu Politsei-ja Piirivalveamet, siseveekogude puhul Päästeamet.

laupäeval
27. aprillil

Sarja „Sauelane liikuma“

jalgratta etapp

algusega kell 12.00.

Start antakse ca 4 km rattasõidule Saue jaanituleplatsilt. Võta kaasa oma osavõtukaart, kui sul seda veel ei ole, saad selle kohapealt. Ole stardis, osavõtjate vahel loositakse välja auhindu.

Osavõtt kõigile tasuta! Igale läbijale jook ja maius.

Tule kindlasti, tule koos perega.

Korraldab: Saue Huvikeskus

Lisainfo ürituse kohta:
Saue Huvikeskuse sporditegevuse juht
Terje Toomingas
+372 53 43 58 55
terje@sau.ee

Kunstiellamused Kadriorus

Tiina Univer

Ühel ilusal märtsikuu õhtu-poolikul sõitis paarkümmend kunstilembelist sauelast pealinna, et külastada Kadrioru lossi. Oli ju muuseum äsja remonditud ja kaunimaks tehtud. Kadrioru lossi rajas 1718. aastal Peeter I. Itaalia arhitekti Nicola Michetti kavandatud loss ja selle kaunistusterohe peasaal on nii Eesti kui ka Põhja Euroopa barokkarhitektuuri kauneimaid näiteid.

Lisaks püsiväljapanekule korraldatakse lossis näitusi, loenguid ja teaduskonverentse, ka toimuvad seal kontserdid.

Seekord oli meie huviliste tähelepanu all näitus „Repin. Vene suurmeistri elu ja looming Soomes“. Näitus oli koostatud Helsingi Ateneumi kunstimuseumi kogudes leiduvatest töödest, peamiselt portreed Soome tuntud inimestest ja kunstniku perekonnaliikmetest. Huvitava osa moodustasid Repini tööde esmakordselt väljapandud visandid.

Tänu giidi emotsionaalselt

ja asjatundlikult esitatud ülevaatele saime teada huvitavaid seiku suure vene kunstniku elust ja tööst Soomes.

Pärast paaritunnist näitusel viibimist, alustasime romantilises meeleolus koduteed läbi kuupaistes Kadrioru pargi.

Et mitte alguses öeldut korrata, tuleb kuu nimeks panna aprillikuu... ja jätkata samuti. Nüüd oli meie huviobjekt Mikkelimuuseum. See asub Kadrioru lossi endises köögihoones. Alates 1997. aastast pärast restaureerimist avati hoone Mikkelimuuseumina. Põhiekspositsiooniks on Johannes Mikkel (1907-2006) rikkalik kunstikogu.

See on ainus erakogule pühendatud riiklik muuseum, mis tutvustab kollektsionääre ja erakogudes leiduvaid kunstiteoseid. Esimesel korrusel on vahetatavad näitused, teisel püsiväljapanek. Siin leidub näiteid nii Idamaade, Madalmaade kui ka Eesti kunstist. Seekordne näitus kandis pealkirja „Kollektsionääri kirg. Hõbe ja graafika Reinansi kogust“.

◇ Kunstihuvilised sauelased külastasid Kadrioru lossi ja Mikkelimuuseumi

Alur Reinansi hõbedakogu koosneb umbes sajast Eesti alal loodud hõbetööst. Esindatud on nii tuntud meistrid kui väikelinnade hõbesepad. Selle kogu annetas Rootsis elanud

Alur Reinansi perekond Eesti Kunstimuseumile.

Teejuhiks sellel näitusel oli **Jüri Kuuskemaa**, kelle teadmised erinevates kunstivaldkondades on ammendamatu.

Kuna ees on ilus kevad ja kaunis suvi, siis jätkame kindlasti huvitavate näituste ja muuseumide külastamist. Kel huvi, jälgige päevakeskuse kavasid ja tulge meiega kaasa.

Kevadõhtu lauluga

Tiiu Kuuskme

Päevakeskuse ansambel Rukkilill võttis 5. aprillil Laagris Saue Valla Kultuurikeskuses lauluklubi õhtust külalisena osa.

Olime kohe nõus minema, kui kutsuti, kuigi ka Saue oli tol õhtul huvitav üritus - Igor Mangi loeng.

Lauluklubisse oli kogunenud palju piduriides inimesi, igaüks leidis endale sobiva koha kohvilauas. Meil tuli laulda esimesena, vastuvõtt oli soe.

Enne peaesineja saabumist laulsime kõik koos karaoket. Kohe võis kuulda, et saalis on palju häid lauljaid. Õhtu teema

oli Eurovisiooni lauluvõistlus ja raadioajakirjanik **Olavi Pihlamägi** rääkis meile värvikaid seiku lauluvõistluse ajaloost.

Esimene Eurovisiooni võitja oli Šveitsi laulja Lys Assia 1956. aastal. Iirimaa on võistluse võitnud seitsmel korral ja on sellega enim kordi võitnud riik lauluvõistlusel. Eurovisiooni korraldamise suur au toob endaga kaasa ka suuri kulusid.

Kui Iirimaa oli Eurovisiooni võitnud kolm aastat järjest (aastatel 1992, 1993 ja 1994), oli rahvas juba hirmul, et äkki tuleb võit ka neljandat korda. Õnneks mitte!

Eurovisiooni parimaks lauluks läbi aegade peetakse

ABBA pala „Waterloo“. Laulu video oli nii kaasahaarav, et kutsus meidki aplodeerima.

Tänavuse „Eesti laulu“ võitja **Birgit Õigemele** laulu peab Olavi Pihlamägi veidi vanamoeliseks, kuid loodab, et laulu siirus võidab kuulajate südamed.

Õhtu lõpetas meesansambel Vikero. Meeste laul oli võimas ja meeldis kõigile. Nende juhendaja **Paul Ruudil** ja meie juhendaja **Harald Matvei** oli pärast üht-teist omavahel arutada.

Lauluklubi õhtu oli meeleolukas ja väga hästi korraldatud. Meil on naabritelt mõndagi õppida.

◇ Foto: Sirje Piirsoo

Kohtumine astroloog Igor Mangiga

Saue Sõna

Päevakeskuse korraldamisel oli huvilistel 5. aprilli õhtul noortekeskuses võimalik kuulata astroloog Igor Mangi loengut „Maalima asjad ja oma asjad astroloogi pilgu läbi“. Pea täis saalile esinenud, kergelt külmetanud astroloog nentis loengu alguses, et tähed on segased üleüldiselt, ja lisas, et ta on tegelenud astroloogiaga juba 40 aastat.

Mangi sõnul koosneb inimese saatus kolmest faktorist: kes on su vanemad, milles keskkonnas sa kasvad ja milline on su horoskoop.

Huvitav oli kuulata tähe-märkide rühmitamisest ini-

mese elutsüklist ja pööripäevadest (sündidest) lähtuvalt. Esimesed kolm tähe-märki - jää, sõnn ja kaksikud - on aeg eostamisest sünnini. Inimese esimene sünd on siis, kui ta eostatakse. Järgmised märgid - vähk, lõvi ja kaksikud - tähendavad imiku-, lasteaia- ja kooliiga. Kaalud, skorpion ja ambur märgivad abielu, elavad infos ja otsivad elu mõtet. Neljandat korda sünnib inimene õpetusse ehk tsükli lõpetavad kaljukits, veevalaja ja kalad.

Loengu lõpus kutsus Igor Mang kõiki kaksikute tähe-märgis sündinuid 25. mail kell 14 kokkutulekule Tallinnasse Weizenbergi 26.

Lauluklubi õhtu lõpetas meesansambel Vikero

Jäätmete üleandmise võimalused Saue linnas

Vana mööbel, kraanikausid, wc-potid, vaibad

Vana mööblit, kraanikausse, wc-potte ja vaipu saavad Saue linna elanikud ära anda aadressil Tule tn 13 (mööbliada kõrval asuv parkimisplats). Jäätmeid võetakse vastu ainult Saue linna elanikelt ainult järgnevatel kuupäevadel ja kellaaegadel, vastuvõtja võib küsida inimese nime ja aadressi.

Kuupäevad ja kellaajad

- ◇ 16. mai kell 16-20;
- ◇ 17. mai kell 16-20;
- ◇ 18. mai kell 10-14;
- ◇ 19. mai kell 10-14.

Elektri- ja elektroonikajäätmed

Elektri- ja elektroonikajäätmeid võetakse Saue linna elanikelt tasuta vastu aadressil Sooja tn 2a teisipäeviti ja neljapäeviti

kell 16-18 ning pühapäeviti kell 12-16, v.a riiklikud pühad.

Tasuta võetakse vastu järgnevaid seadmeid:

1. suured kodumasinad (pesumasinad, pliivid, külmikud, kliimaseadmed, elektridiaatorid jne);
2. väikesed kodumasinad (tolmuimejad, röstrid, kohvimasinad, faksid, telefonid jne);
3. IT- ja telekommunikatsiooni seadmed (arvutid, printerid, koopiamasinad, faksid, telefonid jne);
4. audio-video seadmed (televiisorid, kaamerad, raadiod, muusikariistad);
5. valgustusseadmed (valgustid, kompaktlambid jne.);
6. tööriistad, v.a tööstuslikud (aiatööriistad, puurid, elektriniidukid jne);
7. mänguasjad (elektrirongid,

videomängud, elektrilised spordivahendid jne.);

8. seire- ja valveseadmed (suitsuandurid, termostaadid jne.).

Ohtlikud jäätmed

Ohtlikke jäätmeid võetakse Saue linna elanikelt tasuta vastu aadressil Sooja tn 2a teisipäeviti ja neljapäeviti kell 16-18 ning pühapäeviti kell 12-16, v.a riiklikud pühad.

Elanikelt võetakse vastu jääkõltsid, õlifiltreid, õliseid pühkematerjale, värvi-, liimi-, laki- ja lahustijäätmeid, elavhõbedalampe, aegunud ja kasutuskõlbmatuid ravimeid, kemikaale ja pestitsiidide jäätmeid, elavhõbedakraadiklaase ja muid elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid, patareisid ja akusid.

Ettevõtelt ohtlikke jäätmeid vastu ei võeta.

Vanarehvid

Vanarehve saab üle anda OÜ Oilikom territooriumil Sooja tn 2b. Rehve võetakse vastu reedeti kella 10-16, v.a riiklikud pühad. Rehve võetakse vastu ainult erasikutelt.

Pakendijäätmed

Pakendid ja pakendijäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ja paigutada selleks ettenähtud kogumisnõudesse. Linna territooriumile paigutatud segapakendikonteinerisse tuleb panna:

1. plastpakendite jäätmed (jogurti- ja võitopsid, kosmeetika- ja hooldustoodete pakendid, plastnõud ja -karbid jm puhtad plastpakendid);
2. klaaspakendite jäätmed (värvitust ja värvilisest klaasist

pudelid, klaaspurgid jm klaaspakendid);

3. metallpakendite jäätmed (toidu- ja joogipakendi metallkaaned ja korgid, konservpakendid);
4. joogikartongist jäätmed (kartongist piima- ja mahlapakendid jm puhtad kartongpakendid).

Vanapaber, papp, paberpakend

Avalikud vanapaberi, papi ja paberpakendi konteinerid asuvad aadressil Tule tn 7.

Vanapaberi ja papi konteinerisse sobivad: ajalehed, ajakirjad, kataloogid ja reklaammaterjalid, töövihikud, paberist ja papist kaustikud, trükiga ja puhas kirjaning joonistuspaper, ümbrikud, kaanteta raamatud, jõupaber. Paberpakendi konteinerisse sobivad: pappkastid ja -karbid, paberkotid jm puhtad paberpakendid.

Teeme Ära talgupäev 4. mail

Anneli Kana
Teeme Ära Harjumaa
koordinaator

Teeme ära!

Mis on talgupäev ja millal see toimub?

Üle-eestiline Teeme Ära talgupäev sai alguse 2008. aasta prügikoristusaktiooni ja 2009. aasta mõttetalgute järel 2010. aastal. Nüüd saab iga kogukond, ühendus või aktiivne kodanik ise otsustada, mis vajab äratemist, korraldada selleks talgud ja kutsuda teised kaasa. 2012. aasta talgupäeval korraldati üle Eesti 1241 talgut kokku 32 000 osalejaga.

Talgupäeva eesmärk on edendada ettevõtlikkust ja aktiivset eluhoiakut, parandades seeläbi meie ühist elukeskkonda ja kodanikuühiskonda

ning tugevdades kohalikke kogukondi. Tänavune Teeme Ära talgupäev toimub mai esimesel laupäeval 4. mail 2013.

Kuidas oma talgut kirja panna?

Kõik talgud saab alates 6. märtsist kanda üle-eestilisele talgukaardile. Selleks tuleb täita lihtne vorm kodulehel www.teemeara.ee. Seega on paras aeg mõelda, mis minu kodukandis tänavu tegemist

vajaks. Oodatud on nii värsked talgudeed kui pikema talgutaraditsiooniga külad, linnad ja ühendused. Pärast talgute kirjapanekut saab iga talgukorraldaja ka talgujuhi stardipaketi. Aprilli keskpaigast kutsume kõiki eestimaalasi omale sobivaid talgud valima ja end osalejana kirja panema.

Talgute stardipakett

Iga talgut kirja pannud talgujuht saab talgupäeva eel stardipaketi, kuhu on koondatud abivahendeid talgupäeva korraldamiseks: esmaabitarbed, töökinnaste varu, värvipott, ehitus- ja aiapoe sooduskupong, kevadised seemned, kriisijuhend, kuulutus, Talguhundi kleebised, tee, šokolaad ning talgulugude CD ja ajaleht Talguline.

Oluline info töötutele

Kui Teeme ära talgutööle registreerivad end osalema töötukassas töötuna arvel olevad isikud, palume teil kindlasti sellest ka töötukassat teavitada. Sel juhul saab isik kirja positiivse linnukese aktiivsuse eest, täienduse CV-sse ning töötukassa võimaldab osaletud päeva eest sõidutoetust ja väikest päevastipendiumi. Talgutööl osalemist tasustab töötukassa ühe päeva eest.

Saue linnas 4. aprilli seisuga veel registreeritud talgud ei ole, kuid loodetavasti on talgukorraldajad juba mõtted selles suunas seadnud. Harjumaa kokku on seniseks teada antud 80 talgu korraldamisest.

Talgute heaks kordaminekuks on igas maakonnas

teie jaoks abikäed ehk maakondlikud koordinaatorid, kelle poole võib pöörduda küsimuste ja ettepanekutega. Teeme Ära Harjumaa koordinaatori Anneli Kanaga saab ühendust telefonil 53242511 ja e-posti aadressil anneli-kana@gmail.com. Head koostööd ja talguindu!

Saue Linnavalitsus kutsub elanikke, kes Saue plaanivad talgud korraldada, sellest teada andma ka e-posti aadressil saue@saue.ee, et infot talgute kohta linna kodulehe ja Facebooki vahendusel jagada. Iga töökäsi on ju teretulnud, et midagi taas Ära Teha.

Vaktsineerida tohib ainult tegevusluba omav loomaarst

Raimond Strastin
Saue Loomakliiniku
loomaarst

Kevadel on paljud inimesed harjunud oma lemmikloomi vaktsineerima. Kordan üle mõned põhimõtted, millest võib abi olla lemmiklooma vaktsineerimisel.

Koeri ja kasse on vaja vaktsineerida selleks, et kaitsta oma lemmikut Eestis enamlevinud viirus- ja bakteriaalsete haiguste eest. Viimase 10-15 aasta jooksul on koerte ja kasside vaktsineerimise põhimõtted olnud enam-vähem ühesugused. Vaktsineerimisjuhised on põhinenud

nii meie nakkushaiguste alasel olukorral, ravimiinfol, koerte ja kasside vanusest ning elustiilist sõltuvatel erisustel ning nakkushaiguste tõrje eeskirjadel.

Olulisemad haigused, mille vastu koeri on soovitatav vaktsineerida, on koerte katk, nakkuslik hepatiit, parvoviirusinfektsioon, leptospiroos ja viimase ajal eriti levinud koerte viirushaigus kennelkõha.

Olulisemad haigused, mille vastu vaktsineeritakse kasse, on panluekopenia, herpesviiruslik rinotraheiid ja kalitsivirosis.

Haigus, mille vastu peab koeri ja kasse vaktsineerima, on marutaud. See haigus on alati

surmaga lõppev ja nakkab ka inimesele. Marutaudivastase vaktsineerimise sagedus on väga paljudes riikides sätestatud seaduste või määrustega. Eestis peab lemmikloomi vaktsineerima igal teisel aastal. Iga-aastast vaktsineerimist võib loomaarst soovitada suurema marutaudiriskiga koertele, näiteks jahikoerad, piirialadel või metsade vahel elavad koerad ning vaktsiini tootja soovistest lähtudes.

Järgneva vaktsineerimiskeemi järgi peaks teie lemmikloom olema kaitstud enam levinud nakkushaiguste eest:

Kutsikas: kolm süsti kuuajaste vahedega, alates

6-8 nädala vanusest, neist üks süst sisaldab marutaudi vaktsiini. Kutsikate vaktsineerimise puhul **ei tohi unustada esimest kordusvaktsineerimist 12 kuud pärast viimast kutsikaea-süsti.**

Aastaseks saanud koer: kompleksvaktsiin koos marutaudiga.

Kodukoer: kompleksvaktsiin vastavalt ravimijuhendile 1-2 aasta järel ja marutaudi vaktsiin vähemalt igal teisel aastal.

Näitusekoerad: ülalpool näidatud sagedus. Lisaks tuleb jälgida näituse juhendit ja kennelliidu nõudeid näitusekoertele.

Kassipoegi tuleks kompleksvaktsiiniga vaktsineerida kaks korda kuuajase vahega, neist

üks vaktsiin peaks sisaldama ka marutaudi. Esimene kordus koos marutaudi vaktsiiniga aasta pärast. Marutaudi vaktsiini võib edaspidi manustada üle aasta

Vaktsineerida tohib ainult täiesti terveid loomi. Eelnevalt tuleb loomale teha ussitõrje, **vähemalt 10 kuni 14 päeva enne vaktsineerimist.** Esmakordsel vaktsineerimisel tuleb kahe nädala jooksul vältida kutsika kontakte teiste loomadega, sest immuunsus alles kujuneb selle aja jooksul välja ja loom ei ole veel kaitstud. **Vaktsineerida tohib ainult tegevusluba omav loomaarst.** Õigeid valikuid soovides.

Invaühtingu suvine reis

Saue Linna Invaühtingu esimees
Elena Kalbus

Suve alguses, kui päevad on kõige pikemad, on paras aeg teha üks pikk reis kodust kaugemale. Teel naudime suvist loodust, näeme pühakodasid Jõelähtmes, Kuusalus, Kadriinas ja Narvas.

Kuurortlinn Narva-Jõesuu pakub lisaks merevaadetele ka 2-tunnist tervisekosutust Meresuu Spa saunakeskuses. Tagasiteel vahetame muljeid ja

meenutame nähtut.

Giid-reisijuht on **Arne Timm**. Reisi hind on 30 eurot, mis sisaldab lisaks bussireisile sisepääsutasu kirikutesse koos giidi ja muusikalise teenusega ning Meresuu Spa piletit.

Reisi eest tasumise viimane kuupäev on 3. juuni. Kohtade arv on piiratud.

Täpsem info Saue Päevakeskusest telefonil 6595070.

Koerte ja kasside marutaudivastane vaktsineerimine Saue

18. mail kell 10-13 ja 25. mail kell 10-12 toimub koerte ja kasside tasuta marutaudivastane vaktsineerimine Swedbanki Saue kontori juures asuval platsil.

Pakutakse ka kompleksv-

aktsiini ja parasiitide ravi, kuid seda juba tasu eest.

Müügil mitmesugused tarvikud.

Vaktsineerimist teostab volitatud veterinaararst **Vladimir Harkovski**.

Tule Saue Muusikakooli õppima!

Saue Muusikakool võtab vastu uusi õpilasi 2013.-2014. õppeaastaks.

Sisseastumiskatsete konsultatsioonid toimuvad 22. ja 23. mail kell 17-19 ruumis 106. Konsultatsiooniks palume õpilasel ette valmistada ühe laulu. Konsultatsioon on soovituslik.

Sisseastumiskatsed toimuvad 3. ja 4. juunil kell 17-19 ruumis 106.

Põhiõppe osakonna pilliõpe

◇ Põhiõppe osakonda pilliõppesse ootame lapsi vanuses 8-12 eluaastat.

◇ Õppida saab klaverit, viiulit, kannelt, kitarrit, flööti, saksofoni, klarnetit, trompetit, akordioni, trombooni, tuubat, metsasarve ja löökpille.

Pop-jazz osakond

◇ Pop-jazz osakonda võtame vastu muusikakooli IV ja VII klassi lõpetanud õpilasi avalduste alusel ning erialaõpetaja soovitusel.

◇ Pop-jazz osakonnas saab õppida kitarrit, basskitarrit, löökpille, klavripille, saksofoni, trompetit, akordionit ja laulu.

◇ Laulu erialale võtame vastu alates 15. eluaastast.

◇ Basskitarri erialale võtame alates 10. eluaastast.

◇ Pop-jazz osakonda on oodatud ka algajad vanuses 12-17 eluaastat. Algajatel tuleb läbida muusikakooli sisseastumiskatsed.

Ettevalmistusklassid

◇ Saue Muusikakooli ettevalmistusklassi registreerime 5-7-aastaseid lapsi 22. ja 23. mail kell 17-19 ruumis 108. Katseid ettevalmistusklassi ei toimu!

◇ NB! Põhikooli I klassi minevaid lapsi (7-aastased) ootame muusikakooli ettevalmistusklassi klaveri, viiuli, kandle ja plokkflöödi erialale (üks pillitund ja üks rühmatund nädalas, õppetasu 38 eurot kuus). Katseid ettevalmistusklassi ei toimu!

Saue Muusikakool asub Saue Gümnaasiumis Nurmesalu 9. Informatsioon telefonil 6596054 või e-posti aadressil saue.mk@mail.ee. Kodulehekülge www.sauemk.edu.ee.

Põhja prefektuur teatab

5. aprillil teatati politseile, et Saue varastati Nurmesalu tänava garaazist muruniiduk

ja seitse autoratust. Kahju on kokku 150 eurot.

Aprilli lõpp Saue Huvikeskuses

◇ **Lauluklubi hooaja lõpetamine koos Saue Kägara rahvamuusika ansambliga** 25. aprillil

kell 19 Saue lasteaia saalis. Juhendab Katrin Järvelepp

◇ **Sarja „Saelane liikuma“ jalgratta etapp** 27. aprillil. Ühisstart kell 12 jaanitu-leplatsilt.

◇ Täiskasvanute akrüülmaali kursusel valminud piltide ja õpilaste keramiika näitus 8. maist kuni 18. maini Saue Linna Raamatukogus. Näitus on avatud raamatukogu lahtiolekuaegadel.

Muinsuskaitsekuu Saue Päevakeskuses

Saue Päevakeskuses on avatud **Ruth Alevi** joonistuste ja fotode näitus.

Aprill - mai on muinsuskaitsekuu. Kõikidele muinsuskaitsekuu ettevõtmistele palume registreeruda päevakeskuses või telefonil 6595070:

◇ 23. aprillil kell 17.30 tutvume Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti ekskursiooni käigus Tallinna kinodega. Koguneme WW Passaazi ees, ekskursiooni juhendab kunstiajaloolane **Karen Jagodin**. Liigume läbi vanalinna, möödume kinodest - kino Kasino, Kinomaja, Skandia, Pioneer, BiBaBo, The Ekspress Bio, Heliso, Gloria Palace -, kuni kinoni Kosmos.

◇ 9. mail kell 17.15 ekskursioon Kohtu 6 ja Kohtu 8 Toompeal. Kogune Kohtu 6 hoovis. Tutvume Unger-Sternbergide ja von Kuhlbaride linnapaleedega. Kohtu 6 on praegu Teaduste Akadeemia maja ja Kohtu 8 on Vabariigi Õiguskantsleri Kantselei. Ajalooliste hoonete arhitektuurist, ajaloo ja restaureerimisest räägib **Henry Kuningas**.

◇ 13. mail kell 17 tutvume Bernt Notke kappaltariga Püha Vaimu Kirikus. Koguneme Püha Vaimu Kiriku ees. Ekskursiooni juhivad **Malle Reet Heidelberg**.

◇ 15. mail kell 10-14 riiete müük.

◇ 15. mail kell 17 tutvume Siselinna kalmistu Vana-Kaarli osaga. Koguneme Toonela tee 3, kalmistu kontori juures. Ekskursiooni juhivad kunstiajaloolane **Sirje Simson**.

◇ 16. mail kell 17 tutvume Püha Nikolai Kiriku (Vene 23) ikonostaasiga. Ekskursiooni juhivad kunstiteadlane **Orest Kormašov**.

◇ 21. mail kell 11 toimub Saue Noortekeskuses eakate sünnipäevapidu.

Tähelepanu!

Saue Päevakeskus vajab töökorras õmblusmasinat. Kui kellelgi on kodus ülearune õmblusmasin, siis päevakeskus võtab selle tänuga vastu!

MTÜ-de tegemised

3. mail kell 16 seltsing Tammetõru koosviibimine.
7. mail kell 10 Saue Linna Invaühtingu koosolek.

SÜNNIPÄEVALAPSED APRILLIS

Salme Telliskivi	95
Marta Haus	90
Laine Kalda	89
Aita-Melane Kalme	89
Meta Bogoljubova	87
Valdek Rae	87
Agu Rink	85
Anna Vangonen	85
Hilda Kuuskla	85
Heino Rosenberg	84
Lembit Tõll	84
Miralda-Rosette Pirn	83
Eda Peensaar	82
Lembit Aal	81
Muhsinja Siem	81
Hinge Matvei	81
Evald Ojaveer	80

Palju-palju õnne!

SAUE KRISTLIK VABAROGUDUS

JUMALATEENISTUSED APRILLI TEISEL POOLEL SAUE KIRIKUS

Laulge Issandale uus laul, sest ta teinud imetegusid. Ps 98:1

Pühapäev, 21. aprill kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab **Raivo Kaustel**, muusikaga teenib koguduse noorte ansambel.

Pühapäev, 28. aprill kell 13
Teenistust juhatab ja juhatab **Vahur Utno**, muusikaga teenib koguduse naiskoor.

Palve- ja osadustund igal kolmapäeval algusega kell 18.

SAKURASTUUDIO pakub masaažiteenuseid UUEL AADRESSIL Tõkke tänav 34, Naerupalli päevahoid. 2.korrus. Klassikaline, tselluliidivastane, kupa-, spordi-, aroomi- ja laavakivimassaaž! Soodustused avamise puhul. Täpsem info www.sakurastudio.ee ja telefonil 545444559 Svetlana.

Saetud ja lõhutud küttepuid 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, märg). Aastaringne tootmine ja lai puu sortiment. Kütteklotsid ja 30 cm kask 40 l võrkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjääd. Tasuta transport väiksema kalluriga! Saue, Sooja 3a, tel 53600375, halupu24@hotmail.ee

Visiitkaardid 100tk

5.- € +km, valmiskujundusest (pdf-fail) www.soha.ee
Soha OÜ, Saku, Niidu 9
info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

IRL-i Saue osakond kutsub

TULE KOHTUMA JA TUTVUMA MARKO MIHKELSONI JA

IRL-i Saue osakonnaga

8. mail 2013 kell 19.00 - 21.00 Loft Lounge's Marko Mihkelson räägib Venemaast, suhetest Euroopa

ja muu maailmaga. Tule tutvume meie inimeste ja tegemistega, mõtle kaasa ja astu IRL-i. Lisainfo: 5058590 Jüri Tümanok.

Kuulutused

Teenused

Korstnapühkija-pottsepp. Küt-tekehade remont. info@poti-poiss.ee, telefon 58072581.

Viime TASUTA ära teie VANARAUA (vannid, pliivid, pesumasina, radiaatorid jne) TASUTA demonteerime. Hooslad tööme-hed. Telefon 55939504.

Pottsepatööd ja looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt. www.ahjudjakami-nad.ee. Telefon 58033448, Ain.

Loomaarst Jaak Jõks koduvisiit Saue linna ja valla piires

tööpäeval 9-18.00. Maksu-mus 20 eurot. Informatsioon telefonil 58325248, www.loomaarstai-tab.ee.

Kogenud puuhooldajad teos-tavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, info@arbormen.ee, www.arbormen.ee.

Kinnisvara

Müüa Koondise tänav 15 esimesel korrusel 2-toaline korter. Telefon 56698863.

Ostan Sauele kapitaalremonti või renoveerimist vajava kivi-maja. Pakkumised teha e-posti aadressil tauno.omanik@mail.ee, telefon 56698863.

Kütise 13 müüa remonditud 3-toaline korter (2. korrus, 64,7 m², avar keldriboks, uus köögimööbel, tehnikal garantiiaeg). Telefon 501 5525 Ülla.

Müüa kaunis puidust suvila Kabila külas Keila jõe ääres. Ühendust võtta telefonil 56560248, Jalmar.

Soovin osta Sauele või Saue valda ahiküttega korterit.

Kõik pakkumised on ooda-tud telefonil 55637635 (Annika).

Müük

Müüme tootjahinnaga mit-mesugust, ka servamata ja erimõõdus saematerjali ning kütteks saepindu. Osutame saekaatrieenust lintsaega (saetee 2 mm, väljatulek kuni 80%, palgi läbimõõt kuni 900 mm), hõveldame paksusmasinaga (laius kuni 1200 mm), seimerdame. Tasuda saab ka ümarpuidus. Transport. Saeteenused OÜ, telefon 56562009, Saku vald, Männiku küla, www.

resultes.ee, resultes@resul-tes.ee.

Müüa turbabriketti, ümarat ja kandilist puitbriketti ning sõelutud kivisütt. Trans-port Sauele tasuta. Tel. 53593615.

Pakun tööd

OÜ Zoovetvaru, Uusaru 5, Saue, otsib mügiesindajat telefonimüüki. Soovitav farmatseutiline eriharidus, kogemus hulгимүүгис või kokkupuude loomadega/too-detega loomadele. www.zoo-vet.ee. Avaldus koos CV-ga saata: kuulutus@zoovet.ee.

Tahad luua oma ettevõtet?
Soovid nõu ja abi? Tahad luua kasulikke kontakte?

Lääne-Harju Ettevõtlusinkubaatori avatud uste päev
Neile, kes tahavad ise teha!

23. aprillil 2013, kell 12.00-16.00
Rae 38, III korrus, Paldiski linn

Ettekanded:

- 12.30 Lääne-Harju Ettevõtlusinkubaatori eesmärk ja alustava ettevõtte tugi
- 13.00 Harju Ettevõtlus-Arenduskeskuse tugiteenused ettevõttele ja toetused
- 14.00 Millega saab Sind aidata Eesti Töötukassa?

Ettevõtlust puudutavad TASUTA konsultatsioonid:

- ettevõtte loomine
- äriplaanide koostamine
- ettevõtte juhtimine
- toote eksport ja turundus
- MTÜ' de juhtimine

Lisainfo:
laaneinkubaator@heak.ee,
tel 52 16 858

Kõikide osalejate vahel LOOSITAKSE VÄLJA lisaks 4 h tasuta ettevõtlus-konsultatsiooni + palju muid AUHINDU!

SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus
Hind Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse meeskond

Eesti Töötukassa

"Paldiski - Investments since 1700"

TULE JA SAA OSA SUUREST SÜNNIPÄEVAPEOST

Saue Noortekeskus

15

19. APRILLIL 2013

17:00 MAJA AVATUD KÕIGILE TUTVUMISEKS

18:00 KONTSERT JA ÕNNITLUSED

OHINE TORVISOOMINE

20:00-22:00 SÜNNIPÄEVAPEISKO KOOS DJ RASMUS NURMSALUÜGA

KEVADPUHASTUS

VÄÄNA AUTOLAMMUTUS

Vabane romust loodussõbralikul moel ja müü litsenseeritud lammutuskojale

1. KÜSI PAKKUMINE

2. ÄRAVEDU

3. RAHA KOHE KÄTTE!

sõiduki registrist kustutamine meie poolt!

+372 60 99 246 info@demontering.ee
www.demontering.ee

SAUE HUVIKESKUSE SUVEALGUSE LAAGER

Osalustasu 100 eurot.

8-12-aastastele lastele 10.-13. juunini
Kloogaranna Noortelaagris

Kohtade arv on piiratud!

KAVAS: ekskursioon Padise kloostriisse, sportlikud tegevused, rollimängud, meisterdamine looduslikest ja tehismaterjalidest, joonistamine ja maalimine.

KASVATAJAD JA ÕPETAJAD: Virve Laan, Hellen Floren, Terje Toomingas, Made Kaares, Anneli Lupp, Evelin Voksepp ja Sirje Luberg.

Info ja registreerimine
Saue Huvikeskuse telefonil 6595009 või e-posti aadressil huvikeskus@saue.ee hiljemalt 25.aprilliks.

Kangatrüki õpituba emadele-vanaemadele koos lastega

Maikuu on emadepäev ja tekstiilistuudios Kiriline on sel puhul tore kevadine kangatrüki õpituba. Trükkimist

õppima on oodatud emad-vanaemad koos laste ja lastelastega (vanuses 6-12 aastat). Trükkime üheskoos värvirõõmsad ja praktilised puuvilla-sest kangast pekotid, mis sobivad väga hästi ka kingituseks.

Õpituba toimub 5.mail algusega kell 12 tekstiilistuudios Kiriline (Kas-salu 12, Saue). info ja kursustele registreerimine aadressil <http://kiriline.blogspot.com>. Tere tulemast!

Insupen Pensüstli nõelad

Haigekassa soodustus 90%

Küsi arstilt digitaalset meditsiiniseadme kaarti!

SANOFI DIABETES
www.diabeet.ee

Täiendav info: sanofi-aventis Estonia OÜ, Pärnu mnt 139E/2 Tallinn 11317 Tel. 627 3488
Tegemist on meditsiiniseadmetega. Vajadusel konsulteerige arsti või diabeediõega.
S.EE.DEV.13.01.03

Pic Solution.
Specialists in self care.

Saue linna Ettevõtluspäev 2013

Ettevõtlikkus ja Ettevõtlus

Ettevõtluspäeva kandvaks sõnumiks on ettevõtlikkuse ergutamine, äriideede genereerimine ja enesekindluse ning motivatsiooni leidmine ettevõtlusega alustamiseks ja tegutsemiseks. Ettevõtluspäevale on oodatud kõik Saue linna ettevõtlikud inimesed, koolinoored, ettevõtjad, MTÜ-d.

20. aprill 2013
Saue Gümnaasiumi aulas

Üritus toimub kell 12.00-17.00 ja on osalejatele tasuta, kuid vajalik on eelnev registreerumine. Registreeruda saab kuni 17. aprillini aadressil kristiina@saue.ee

Kava:

- 12:00 avasõnad –päeva tutvustus
- 12:15 - 13:30 Indrek Maripuu „Kuidas ergutada oma loovust, genereerida häid ideid, mis nüüd edasi?“
- 13:30 - 14:45 Lääne-Harju ettevõtlusinkubaator „Kuidas oma idee ellu viia?“ – praktilised juhendid, võimalused ettevõtlusinkubaatori toel.
- 14:45-15:00 kohvipaus, lõuna
- 15:00 - 15:30 Saue ettevõtja edulugu –Alvo Rosenberg „Toode AS“
- 15:30 - 16:30 Töötoad:
 - 1) „Ideede loomise tehnikad“ – Indrek Maripuu www.maripuu.ee
 - 2) „Ideed reaalsuseks, võimalused“ – ettevõtja edulugu ja praktilised juhendid – Lääne-Harju Ettevõtlusinkubaator
- 16:30 lõppsõnad, avalik debatt.
- 17:00 päeva lõpp.

Korraldaja Saue Linnavalitsus
Info: Kristiina Hindreks, 56670686 kristiina@saue.ee

REEDEL

10. MAIL 2013

ALGUSEGA KELL 21.00

SAUEL LOFT LOUNGE'S

VIDEODISKO

80-90 AASTATE SUPERHITID

DJ Möls

INES KARU
kõhutantsu-show

PILET 10 EUR

Piletite vahel loosiauhinnad

PILETID JA LAUAD EELBRONEERIMISEGA

KUNI 03.MAI
TEL. 5049366 SIGNE
või 5219988 TANEL

NING ALATES 03.MAI
PILETID SAADAVAL LOFT LOUNGE'S.

KORRALDAJA: MTÜ SINIMUSTVALGE

